

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter volja po pošti prejemati na avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Star znanec.

Te dni bo zopet zlezal iz temnega svojega brloga! Tam je živel do sedaj, kakor polh v jeseni, jedel in zobal je, na videz je tu in tam malo molil, potem je pa zopet jedel in zobal, če ni že spal, bodi si sam, bodi si v družbi. Časih se je tudi malo pošalil s tabo, slovenski kmet, ki mu donašaš vsega, kar sploh ravno imeti mora, če naj se mu nabere tista rumena, trda mast okrog reberc! Časih je tudi malo zaklel, prav kakor bi se norčeval iz stvarnika, ki je podelil tako kratkovidnost slovenskemu kmetu, da ima za svetnike tiste, ki imajo Boga samo za to, da si z njegovim imenom nabirajo rumeno, trdo mast okrog reberc. No, to lepo življenje je sedaj pri kraju!

In te dni bo zopet zlezal iz temnega, a gorkega svojega brloga. Počesal si bo lase in dolgotepo suknjo si bo skrtal, in stolkel bo ž nje prah, ki se je zajedel v njo v tako prijetnem poletju. In da bi ljudje mislili, da za alkohol ne mara, odvalil se bo piti vino — za štirinajst dni! In potem bo kakor podlasica lazil okrog v vsako luknjico, v vsako špranjico vtikal bo svoj gobček, silil bo k vsaki mizi, hotel bo sedeti na vsakem stolu, skoraj bi rekel, hotel bo ležati na vsaki postelji. Dasi ravno rad gleda mlada dekleta, bo povsod, kamor se bo prisladkal, na glas pridigal o devištvu in večni lepoti večne čistosti. Sam pa bo v širokem svojem žepu s svojo roko napravljaj sad s figovega drevesa, rekoč: Ti, kmet bodi devičar! meni tako ni treba biti! Dasi je prav za prav božji služabnik, bo v teh dneh prav za prav služabnik hudiča! Pred njim bo bežala sloga, ljubezen, in kamor bo stopil s svojo široko, krakovskemu čolnu podobno nogo, poznalo se bo temno in črno sovraštvo! Pravo lakot bo kazal nasproti tuji časti, in te dni je bo pozobal več, nego pozoblje osel osata v dvajsetih letih. Poštenjake bo pikal, črnil, obrekoval, v nič deval, na nje bo pljuval, njim bo kradel dobro ime, z jedno besedo, take reči bo počenjal, da se mu Kristus

pod roko spremeni v Juda Iškarijota! In lagal bo, da bo vse pokalo; če bi se z lažjo dalo pridobiti zvezde z neba, bi v teh dneh vzela se večnemu horizontu prav vsaka zvezdica, ne izvzemši tistih nebroj malih zvezdic, ki tvorijo tako imenovano rimsko cesto na nočnem nebesu. Tako sme lagati ta maziljeni poštenjak. In kako bo sadil sovraštvo! Hujskal bo zakonske ženice proti zakonskim možem, vlival bo strup v srca otrok, da se le-ti dvignejo proti rodnim starišem, in razdvajal bode brata in sestro, da ne čutita več niti najmanjše ljubezni mej sabo! Z jedno besedo: naš hujskač bode v teh dneh podoben znani indijski podgani, ki na dvajset korakov okrog sebe s svojim smradom vse onečedi, ki okuži s svojo navzočnostjo zrak in vse, kar se za življenje potrebuje. Da ta podgana iz daljne Indije bo v teh dneh lazila po naših revnih vaseh, in okuževala bode dobra srca dobrega našega naroda!

Najlepše pri tem pa bode, da bo omenjeni hujskač te dni odstavljal našega večnega in dobrotljivega Boga. Odstavil Boga končno ne bo, ker take moči vendar le nima. Pač pa se bo sam obnašal, kakor da je v starodavni Kranjski odstavljen vsegamogočni Bog. Ne le, da bo sejal sovraštvo in prepir, puščal bo tudi pozadnji popotniki koprneče bolnike umirati brez nje. Zane marjal bo božjo službo sploh, in mesto božje besede oznanjeval bo pobožnim vernikom mešanico, ki je božji besedi toliko podobna, kolikor je plevel podobna rumeni pšenici. Vse bo zane marjal, in hitel bo, da prej kot mogoče zapre tabrnake, in da prej kot mogoče zapusti cerkev, ki mu bo te dni čez vso mero zoperna in dolgočasna.

Kdo je ta hujskač, ta kričač, ki se pred vsako volitvijo prikazuje, nekako tako, kakor se bo prikazal Antikrist pred sodnim dnevom? Star znanec naš je: kaplan — agitatorček! Nepotrebno bi bilo, o znanem tem političnem vlačugarju še kaj več pisati, in le Boga prosimo,

da bi našega kmeta prav hitro in prav uspešno razsvetlil, da bi kaplanu — agitatorčku zapiral svojo kočo, ter mu prepovedoval vhod v njo, do svoje žene, do svojih otrok. Če ga pa vzlic tej prepovedi zasačiš v svoji koči, odpri poštenu slovenski kmet, na stečaj vrata, pokazi mu jih, in če se jih maziljeni hujskač ne bi z lepa hotel poslužiti, pomagaj mu, in s silo ga zapodi iz hiše, kakor podiš ž nje vsako nadležno muho. Amen.

Državnozbornske volitve.

Klerikalno sleparjenje.

„Slovenec“ je v torek zrohnol nad nami, ker smo povedali, da je dr. Šusteršič protisocialen reakcionar. Rohnel je tako, kakor rohn dr. Šusteršič vselej, kadar se mu stopi na noge. Človek bi mislil, da bo v opravičenje dra. Šusteršiča vendar navedel kaj takega, kar dokazuje Šusteršičovo socialnoreformatorično mišljenje. Pa nič takega. Tvezil je sicer nekaj o tem, kar so drugi storili, prikrival pa, da se je vse to storilo proti volji dra. Šusteršiča. O Šusteršiču ni vedel drugega reči, kakor da je mož, ki je mej Slovenci prvi povzdignil glas za splošno, direktno, tajno volilno pravico. To pa to! Šusteršič je res povzdignil svoj glas za tako volilno pravico, a šele pred nekaj meseci 1. 1900, v tem, ko imamo že od 14. junija 1. 1896 splošno in od 5. novembra 1898 direktno in tajno volilno pravico. Šusteršič je torej povzdignil svoj glas za splošno, direktno in tajno volitev štiri leta, oziroma dve leti potem, ko se je ista proti volji njegove stranke dosegla!

Slovo ...

Z Dolenjskega, 3. novembra.

Izza veselih mladih let nam prihaja v teh dneh spomin na te, Viljem Pfeifer. V tvoji hiši v Krškem smo mi mlajši našli najlepšo gostoljubnost. Tam smo te spoznali kot ljubeznivo, blago bitje. Rad si po-

magal vsakemu, če si le mogel. Redkokrat smo te videli strastnega, in če si vskipel, si se kmalu zopet pomiril. Anima candida! Ljubil si naš narod s pravo ljubeznijo. Oblagrovan z gmotnimi sredstvi, posvečeval si se narodovi službi. Veselje si imel nad nami mladiči, ki smo idealno mislili in čustvovali. Hodil si z nami tudi v pozni noči, in kolikokrat si nas prosil, da zapojemo Kocijančičevo: Oblačku.

Ta in oni iz tega kroga je umrl. Poznik, Fr. Omahen, Tone Ferfila, Jerman in ženialna slovenska glava dr. Koceli, čigar humor je včasih metal rakete, kakor doslej redkokrat slovenski mož. Vse to omizje je bilo z energično ljubeznijo navdahnjeno in je sovražilo vse, kar ovira narodu pot do jasnejših višin. Mej nas ni zahajal drug teolog, kakor ljubeznivi vikar Knavs, katerega ste pred nedavnem nesli k počitku in vzlic vednim zadregam veseli Ripšl, ki zdaj lahko ustreza svoji želji, potovati križem sveta. Temu omizju prisleda sta večkrat Erjavec in dr. Mencinger. Koceli, Mencinger, Erjavec, koliko talenta v tej trojici! — Ni ga mesta na Slovenskem, v katerem bi bili kdaj imeli tako ljubeznivo omizje.

Razšli smo se na vse kraje. Iz tega veselega socijalnega življenja stopili smo v trdo krušno delo. Ponesli pa smo seboj in ohranili domoljubje mlajših dni; tudi ti, Viljem. Ti ljubiš še danes ta slovenski narod, ti mu še danes želiš vse ljubo in dobro, kakor nekdanj, ko te je živahno nastopanje nas mlajših in Kocelijeva enerzijska proti tvoji mirni naravi spravljal včasih v položaje, ko si se moral kot župan se ustaviti energično tedanjemu birokratizmu. Ali danes ne smeš več tako, in ne moreš tako gorko, kakor nekdanj v svobodi. Z vso odločnostjo si hodil z nami v svobodnih svojih časih, ko je večkrat v našem krogu zažaril odpor proti klerikalizmu in več let si bil zvest onim, ki so spoznali, da se moramo, ako hočemo priboriti narodu boljše gmotne in duševne razmere, izviti iz objemajev duhovništva. Tudi Jurčič, Tomšič, dr. Zarnik so te tedaj večkrat prišli obiskat.

LISTEK.

Diversa.

S cesarskega Dunaja počil je glas, Ljubljano je našo pretresel ... kot vžaljena avtoriteta se je nad Aškercem Cankar raznesel.

„Ubogi Ti Aškerc! Kako da takó Tvoj bistri um Tebi že peša? Slovenija Tvojih zbledelih stvari nikakor več zdaj ne pogreša.“

Kar pisal nekdanj si, to bilo je kaj, zdaj reva si dušna velika, zdaj „avtoriteta“ vsa Tvoja je preč: na Dunaji Cankar naš sika.

Opeka in Evgen in Hribar Anton na slovstvenem vladajo polji, zatorej pa mislimo, da obmolčiš, več nisi naš pesnik najbolji.

Zdaj Cankar Parnasu je našemu kralj, on pesnik nam je nepresežen ... o skromnosti pisati spev je začel, ki večne bo slave deležen.

O, takih duhov ni na svetu nikjer, mislečih tako pregloboko ...

Živi naj zatorej naš pesniški kralj! Čez hribe, doline mu roko!

In Kvedrova Zofka estetični čut med našo mladino zdaj širi, in Vlado za vzore jo vnemlje svetle v nje dušnem viharji, nemiri.

V duševnem nemiri je tudi ves roj katoliških naših prvakov; kam narod slovenski bi bil že zašel, ko teh bi ne bilo veljakov!

Klic bojni je vrli izdal „Domoljub“, ki kliče na križarsko vojno; premagati mora krščanski vojak, prej srce ne bo jim pokojno.

Iztrgati liberaluhom iz rok se mora to ljudstvo slovensko, prej ko izvršiti mogoče jim bo nakano njih strašno, peklenško.

Zato vsi krščansko misleči možje naj stopijo v vrsto mogočno! Iz Rima in z Dunaja svojih pravic nam terjati treba odločno.

Pravic, ki obeta, kdove kaj že let preslavna nam vlada jih naša ... A koliko je izpolnila obljub, o tem naj nihče nas ne vpraša.

Baš imenovan je na Kranjskem gospod, sloviti gospod Končnik Peter, ki zmeraj obračal svoj plašč je takó, kot pihal je z Dunaja veter.

O, dobra ta vlada za nas res skrbi drage kot nas ljubi otroke, zato pa pri priliki vsaki skrbi, da rane zadá nam globoke.

O, Kossuthov, Wolfv premalo nebo pohlevnim Slovincem je dalo, sicer se na Dunaji ne bi takó postopalo z nami, igralo.

Kaj pravim? Ljubezen se tudi na drug človeku način lahko kaže ... On, kateri nas bje, nas bje tako, da niti v obraz nam ne laže.

In take ljubezni na svetu nikjer človeku ni treba se bati ... Prijatelja svojega dobrega le po lici se mora spoznati.

In Koerber se vendar kot dober gospod Slovincem prijaznega kaže, kot predniki, tudi on lep nasmehljaj za nas ima, nikdar ne laže.

Ponavljala sicer se rima je tá v tem preimenitnem mi spevu,

na rime pa itak se danes ne dá, veruje se srca odmevu.

Zatorej iz srca pozdravljam možá, ki svetnik postal je baš dvorni, zasluge priznanje — in odlikovan zato naš „Slovenec“ je vzorni.

In ker smo napredni Slovenci tako, da ni več med nami filistra, rad tudi dočakal že oni bi dan, da skoro dobimo ministra.

Za to kandidatov pri nas je dovolj v vrstah klerikalne gospode, ki pleše poslušna in rada tako, kot Bonaventura ji gode.

Ta godba pa lepša nikakor še ni, kot zdaj jo imamo v Ljubljani, ko prav z zadovoljstvom poslušamo jo v kavarni tam narodni zbrani.

In dušo prijetna nam širi zavest, da zopet smo napredovali; v napredku pa bomo kakor doslej za narod naš sreče iskali.

V tem znamenji bomo nasprotstvom vsem vzlic prispeli do konečne zmage, in naj i repenčijo kakor hoté katoliške naše se zgaga.

Matevž Komar.

Pozneje, dosti pozneje, si se udal klerikalni naborni komisiji, ki je tako nujno rabila vsaj nekaj podpore iz posvetne inteligence. Ti, Viljem, si vzel tudi umazani ročni denar. Strijo, ki ti je precejšnje premoženje zapustil, bil je duhovnik, in to je največ pripomoglo, da si šel in jim podpisal, kar so ti podpisati dali. Potem so imeli v rokah dolžno pismo s tvojim podpisom, kazali so ti ga, če se ti je tožilo po prejšnjih prijateljih, in če te je vleko ven na prostesji zrak. Nisi bil rad mej onimi, ki nimajo in ne morejo imeti one gorke domovinske ljubezni, kakor nekdanje omizje pri tebi, ali pri Koceliju. Rad si se še shajal z nami in družimi in občevali smo s teboj, kakor bi se nič ne zgodilo, kakor da bi nas ne ločil svet nasprotij od tebe, a tako le ni bilo več kakor nekdanj.

Trdo si imel službo v tej novi karieri. Svobodoljubni Viljem si moral javno hoditi kakor jetnik mej orožniki. Žalostno si po-bešal oči, če si ob takih nastopih videl kje stati prijatelja izza prejšnjih lepših dni. — Postal si, Pfeifer, star mož. Nekdanji mladiči tvojega omizja so že tudi sivobrati. A prišlo je do tega, kar smo mlajši in kar ste vi starejši v istem času upali in želeli. Ves narod stoji danes v boju proti klerikalizmu, proti duhovščini, ki ga tudi danes še hoče izrabljati za svoje politične in gospodarske koristi. Stari Knavs je z glavo zmajal, če se je daleč tam pred 25 leti pojavila ta iskra pri tem omizju, ti pa si tedaj Knavsu dejal: „Was die Jugend hofft, ist ewig, euer Wissen aber vergeht“ ter dvignil čašo tej mladi zarji slovenskega razvoja. A danes?

Mi drugi še stojimo v boju za ideale naše mladosti, za ideale tvojih prvih moževskih let. Stari Mencinger je tudi še mlad. Še stopa krepko iz svoje domače vasi na Triglav. Ti, Viljem, pa si vzel drugo ljubico, grdo staro žensko z imenom klerikalizem in katoliško si se poročil s ideami prošlosti, ki padajo tudi že pri nas v grob. Razdvoj tega zakona danes tebi ni več moglo. Tvoji prijatelji te ne moremo siliti, da to storiš. A s tabo ne moremo. Narodovi smo sluga, kakor si nekdanj naglašal, in narod hoče naprej, ne nazaj. Narod sili ven v prostesji zrak, in zato bomo bržčas morali letos na bojnih tleh vzeti slovo.

Težko nam je, postaviti se dejansko proti tebi. Imeli smo te radi. Spominjali smo te večkrat, da nisi za to grdo službo, rekli ti, da nemaš več one gorkote v sebi, kakor si jo imel, ter te vabili nazaj k to-plejšemu ognjišču. S potrpežljivostjo mučenika si vstrajal v farovski službi. Ne moremo čakati, da bo tvoje potrpežljivosti konec. Upamo, da boš 18. decembra rešen svojega mučenja. — Ne bodi pa jezen, če v prihodnjih volilnih bojih kako trdo zaslediš. Z glave rokavicami se ne izbojujejo politični boji, in celo ne taki, kakor so naši s klerikalizmom.

Lahko boš prebil, če padeš na tem polju. V mirnem življenju poslaniškega penziona boš našel, da si dosti od tebe starejših prijateljev izgubil in zapravil, našel boš, da ostaja narod vedno mlad, da hodi iz teme na dan, in da na tem potu neusmiljeno meče v grob kar mu ne more več slediti, ali kar hoče služiti močnem teme, duševnemu tlakarstvu.

Z Bogom, ljubi Viljem! zdaj ti tvojega poslanstvanja bržčas konec! Če bi ti imel še kakega odkritosrčno vdanega prijatelja, povedal bi ti, da si v našem volilnem okraju danes nemogoč. Že davno te smatra ljudstvo za invalida in ljudstvo misli, da si bil to že tedaj, ko si iz strahu pred farovžem sam vanj pribežal, pred njim na kolena padel ter prosil za pardon. Ali se še spomniš onega sramotnega svojega nastopa pred 10 leti v neki duhovniški hiši v Novem mestu? Takrat nas je zapelo v srcu in takrat smo se za vedno odvrnili od tebe. Zastopnik ljudstva, ki ima tako mehko, skrivljeno hrbtišče! — Tak ni za prelepe kraje, ki se raztezajo od Save do Kolpe, tak ni za to čedno moško ljudstvo. To ljudstvo zasluži moža, ki ima le Boga nad sabo, ki ima proste roke. Tvoje, Pfeifer, nosijo farovške verige.

Iz Toplic, 30. oktobra.

Naš župnik Babnik dobil je že pred nekaj meseci častno svetinjo, ker že 40 let tako „plodonosno“ deluje. Dolgo je modroval, ob kateri priliki bi si jo pustil pripeti. Prišel je k zaključku, da se mora to ob

posebni priliki zgoditi. Povabil je pretečeno nedeljo nekaj bližnjih župnikov, bivšega poslanca Pfeifera in pa klerikalnega generala iz Ljubljane, advokata Šušteršiča. Autoritet dovolj, da se bo svetinja častno pripela! Ti so priredili shod v večjo proslavo župnika. Nečemo se spuščati v kritiko plodonosnih zaslug župnika Babnika, kajti prišla bi marsikatera delikatna stvar na dan, zatoraj rajši molčimo. Že ves teden poprej hodili so naši možički po vaseh ter so ljudi na shod vabili. In res so zbornali kakih sto volilcev skupaj. Prvotno je bilo projektovano, da bodo ti kolovodje govorili raz balkon Kušarjeve vile, a ko jim je bilo to od merodajne strani v zadnjem trenutku zabranjeno, zvlekli so skupaj vse cerkvene zastore, preprege in kuratle in si napravili pod lipo tribuno. Po slavnem dekoriranju župnika Babnika, razkoračil se je advokat Šušteršič pred volilci kot kandidat V. kurije. Komaj je usta odprl, je že vse liberalce požrl. Povedal je, da on in njegova stranka ne bodo prej mirovali, dokler ne bodo zadnjega liberalca s Kranjskega vrgli. Naši liberalci so ateisti, hočejo pa biti vendar dobri kristjani. Ti liberalci so sama teleta. Oni potrebujejo kmeta le pri volitvah, sicer pa ostane kmet zanje le neumen kmet. Oni hočejo biti napredni; je-li pa napredno snovanje nesramnih hiš? Oni se hočejo emancipovati od Dunaja in Rima, hočejo cesarja odstaviti in papeža uničiti. Kmečki stan je slovensko ljudstvo, drugo je pa vse nič. Temu stanu je treba dati več poslancev, potem bo prišla država na pravo podlago. Liberalci so krivi, da pri slovi polovico cene odpade na davek itd. Za njim je otroba vezal Pfeifer, ki se je hvalil, koliko dobrega je tekom 27 let storil za kmeta. Bil je kmalu pri kraji. Potem je snel klobuk raz glavo in šel vo lilcem roke stiskati. Na predlog Šušteršiča, ki je še edenkrat povdarjal, kako vrl in delaven je posl. Pfeifer, sprejela se je brez debate njegova kandidatura. Konečno je še vikar Mazl iz Novegamesta čutil potrebo nastopiti in zbrane volilce opozoriti na liberalce, ki so hujši nego Turki. — Dvomeč so kmetje zmajevali z glavo in se razšli. Vidilo se jim je, da niso nič kaj preverjeni o vrlinah svojih poslancev, in da bodo volili, kakor se bo njim zljubilo. Druge nesreče ni bilo. Sedaj ste menda zadovoljni, g. župnik. Svetinjo imate, ki bo dičila Vaše zaslužne prsi, shod je storil svojo dolžnost in sovraštvo do družega stanu ste vneli v našem mirnem kmetu. Le tako dalje, druga svetinja Vam ne zastane! A to pripeli Vam bomo mi!

* * *

Popovska gonja proti Hribarju.

Iz Kozjega se nam piše: Tudi naš „vleučeni“ kaplan Lovrenko čutil je potrebo, razvijati na prižnici agitacijo za Žičkarja in sicer z besedami: „Volite tako kakor vam bomo „mi“ rekli in ne po slušajte „namestnikov hudega duha“. Sedaj pa vemo, kaj smo. — Volilci, le dobro premislite, hočete li za poslanca „božjega“ ali pa „hudičevega“ namestnika. Ker dosedaj od „božjih namestnikov“ kot poslancev niste imeli nikakih koristi, pa poskusite jedenkrat z „namestniki hudega duha“, morda bode boljše. Vsaka stvar se mora poskusiti, če se hoče vedeti, katera je boljša. — Tudi koprivniški župnik Prešern (!) pridigoval je svojim ovčicam, naj le tako volijo, kakor bode on rekel in naj se varujejo „tistega zapeljivca“, ki sam okrog hodi. Gospod Žičkar, ali se ne sramujete take agitacije?!

Ravnokar čujem, da je včeraj — na praznik vseh svetnikov — naš kaplan vabil k sebi v kaplanijo stare in mlade ženske, katerim je zabičeval, da naj vplivajo na svoje može, da bodo gotovo prišli k volitvi volilnih mož in da ne bodo volili ne dr. Frana Pikla, ne Antona Vertovška, ne župana Elsbacherja itd. Katere može bode treba voliti, bodo že pravočasno zvedeli. — Torej, ker naš kaplan sam nima pravnika kega vpliva, naj ga podpirajo v agitaciji stare babe! — Čestitam, gospod Žičkar! —

* * *

Shodi na Goriškem.

(Izv. dop.)

Dne 21. oktobra je sklicala klerikalna stranka shod v Črniče, na katerem so zopet jedenkrat klerikalne korifeje prodajale neukemu ljudstvu svoje neslanosti, in o ka-

terem so poslali med svet zopet zelo „verodostojna“ poročila. Lagali so na shodu trije govorniki: lasuljasti deželni poslanec Grča, lepi Salezijanec Knavs in bivši deželni poslanec, kmet Faganel. Kako nemogoče in absurde stvari ti ljudje trdijo, je naravnost neverjetno; človek mora priti do prepričanja, da ne govori iz njih verski fanatizem, temveč blaznost. V dokaz temu odlomek iz propovedi kaplana Knavs, katero je objavil „Primorski List“: Evo: „Drugi govornik č. gosp. Knavs je dokazal, da je „Soča“ in njena stranka luteranska, kmetijskemu in delavskemu ljudstvu nasprotna, proticesarska. Zabavlja in smeši namreč molitev, bratovščine, duhovščino, sv. zakramente, celo Najsvetejše, hoče vero in katekizem popravljati. Vse to je že Luter delal. Protijudska je, ker skrbi le za stanove, ki si znajo že sami pomagati in ne trpijo pomankanja. Voditelji „Sočine“ stranke si opomorejo, kupujejo palače. Celo Mladoče! razupiti liberalci, iščejo pomoč duhovščine v blagor ljudstva. „Soča“ pa niti ne pusti, da bi se duhovniki trudili za ljudstvo. Proticesarska je, ker ima liberalsko načelo o ljudski suvereniteti in ne trpi vladarjev, „po Božji milosti“. Cesarska pesem obsoja liberalce z besedami: „Modro da nam gospodari (cesar) s svete vere pomočjo“, ne z abecede pomočjo. Liberalcem hočejo pomagati nekateri učitelji, katerih glasilo je izpovedalo, da se gre za gospodarstvo šole ali cerkve. S tako stranko nikdar“. — Tako je brbljal in lagal ta vzornik duhovščine. Kaj pa ljudstvo?! Ljudstvo se demoralizuje, se zgraža nad divjim počenjanjem nekaterih popov, in se z grozo vprašuje, ali taki ljudje, ki tako perfidno lažejo in obrekujejo, in ki se osmelijo zatem stopiti pred altar darovat mašo, sploh še kaj verujejo? In potem javkajo in tarnajo ti zdvijani popi, da vera peša. O, da, vera peša!

Ta shod se je zaključil z refrenom, kojega so se klerikalci dosedaj na vsakem shodu posluževali; predsednik shoda je stavil resolucijo, „da se shod izreče za to, da je treba pri volitvah stati na strani stranke, katere geslo je: vse za vero, dom, cesarja“ zatem običajni trikratni „živio“ cesarju.

Dne 28. oktobra je priredila narodno-napredna stranka shod na Veliki Otavi v Ozeljani pri Šempasu, kjer so imeli pred tremi tedni shod klerikalci, in kjer so tudi rogovili in tulili zgoraj omenjeni derviši. Prostore, ki so bili namenjeni za shod, je zasedel že pred shodom, ko naših še ni bilo tam. Grča z blizu 35 častilci Grčeve lasulje in se na prošnjo dr. Tume ni hotel umakniti. Da ne nastanejo škandali, sta si poiskala dr. Tuma in Gabršček druge prostore, ki so se kmalu prenapolnili tako, da mnogi niso dobili več prostora, in niso mogli slišati jako zanimivih govorov omenjenih gospodov. — Med zborovanjem v notranjih prostorih je bil zunaj na cesti cel „dirindaj“. Ko je namreč Grča zadostno navdušil svoje podrepnike z rebulo, in je mislil, da mu pri „javnem nastopu“ ne bodo delali sramote, komandiral jih je na cesto, razpostavil lepo v vrste in intoniral šempasko himno: „Živio Gregorčič, živio stranka prava“. Divje tuleč so prilomastili do prostorov, v katerih se je vršilo zborovanje. Tu so se postavili ob cesti, in tu jih je, skrivnostno-sladko ginjeni, od vinskih duhov razburjena fantazija zalagala s celo vrsto tistih ljubeznivih psov, na katero sta vzela patent posebnost Grča in Knavs. „Živio Gregorčič, živio stranka prava!“ Kr... j Tuma! D... Tuma! M... a Tuma! (torej pomagati so morale i laške surovosti!), so kakor ranjeni pavijani tulili Grčevi „leibgardisti“. Posebno pozornost je obračal nase šempaski kaplan Štefica Kodermac. Zbral je okoli sebe nekaj svojih privržencev, ki so z vidljivim zanimanjem in navdušenjem sledili njega počenjanju. „Pijan sem bil, pijan sem in pijan bom“, se je razlegalo iz njegovih ust po cesti, na kateri je bilo vse polno pristašev obeh strank. Maziljena glava je bila razkrita, debele oči so mu silile iz votline, in divje je tolkel s klobukom zrak — zbesneli derviš. — Vse to je prežalostna resnica in zamorejo to potrditi vsi, ki so imeli priliko, prisostvovati temu prizoru. — Na dvorišče onega poslopja, v kojem se je vršil shod, se je utihtotal tudi slavnoznani pravdar Leban iz Črnič in je vzbujal tu s svojim surovim nastopom obče ogorčenje; ker niso besede izdale nič, prišla je neka noga s precejšnjo energijo v dotiko z onim delom Lebanovega

telesa, ki se ga navadno ne imenuje. Ker mu je bilo to premalo, prišlo ga je par krepkih rok, ki so ga „prijazno“ postavile na cesto.

Toliko o prizorih in prizorčkih. Z uspehom tega shoda pa smo zadovoljni, v kar nam je največ pomagal tamošnji župnik-župan Grča.

Istega dne, t. j. 28. oktobra, je sklicala župnik Kosec zaupni shod v Kamnjah. Prišel je tudi lepi pater Knavs in pa Grčeva peta Faganel. Popje so hoteli imeti za predsednika tega poslednjega, naši pa nadučitelja g. Vodopivca. Ker ta ni hotel sprejeti predsedništva, (morda, ker noče imeti na vratu disciplinarne preiskave!), je začel govoriti Faganel; toda navzoči so protestovali in klicali: „Proč ž njim, on naj napravi mir v svoji občini in ne holi v našo sejat nam preprič!“ Ko je hotel predsedovati župnik Kosec, so zborovalci zopet energično ugovarjali tako, da je vrgel Kosec puško v koruzo in razpustil shod. Povabil pa je svoje somišljenike, naj gredo za njim v cerkev molit, in res se napatijo nekaterniki, med njimi dva župana v cerkev. Vsega 13 oseb! Na tak način se pač ni zaključil še nobeden shod!

Narodno-napredna stranka bo imela v nedeljo v Rihembergu velik shod. V tej občini še vedno županuje oče obeh dr. Pavlio, znan kakor slab novic po vsej Vipavski dolini. Upanje pa je, da je dogospodaril, in da zmaga i v tej občini naša stranka že letos.

V Ljubljani, 3. novembra

Goluchowski demisionira?

Z Dunaja poročajo v „Schlesische Zeitung“, da se v poslednjem času mnogo govori in piše o demisiji grofa Goluchowskega, ker je njegovo stališče resno omajano. Razen poljskega kluba in nemških liberalcev nima Goluchowski nobene stranke za seboj, nego so mu vse nasprotne. Celo v visokih kons. krogih se pojavlja o uradovanju grofa Goluchowskega prav nelaskava kritika. Ker pa ni parlamenta, strankam ni možno izraziti svoje autipatije. V odločilnih krogih zamerijo Goluchowskemu, da se zavzema vedno in povsod predvsem za Madjare. Széll je zategadelj nedavno pel slavo Goluchowskemu, in prav radi tega se je visoka in vevplivna oseba izrazila o njem, da je „novi ogrski zunanji minister“. Za sedaj pa Goluchowski še ne odstopi, ker na njegovo srečo ni parlamenta.

Konflikt na hercegovsko-črnogorski meji.

Zadnja dva dni so poročali listi o boju med avstrijsko in črnogorsko patroljo pri Kazancih blizu Artovca. Črnogorci so imeli dva mrtva (padla sta častnik in korporal), Avstrijci pa dva ranjenca. Črnogorci so se morali umakniti. Nekateri listi so iz te afere napravili takoj velik dogodek, kar pa je pretirano. Resnica je dokaj priprosta. Hercegovci imajo baje navado, da hodijo v črnogorske gozde onstran meje po drva. Črnogorske straže jih večkrat preganjajo, 26. oktobra pa so zašli v preganjanju predaleč ter hoteli Hercegovce na tujem ozemlju kaznovati. Avstrijski vojaki so Hercegovce branili in tako je nastal boj, ki se je, žal, končal krvavo in s smrtjo dveh Črnogorcev. Naša in črnogorska vlada bodeta afero poravnali lojalno, odposlali vsako svojo komisijo na lice mesta ter uredile dosedanje nejasne obmejne razmere, ki so krive žalostnega dogodka. Družega pomena pa ta aféra nima, in je vsak strah neutemeljen.

Karlistični nemiri v Španiji.

V Španiji je zopet vse razburjeno, ker so se začeli Karlisti, zlasti v Kataloniji prav nevarno gibati. Listi ne smejo ničesar pisati. Vlada je poslala v Katalonijo okoli 10.000 mož, da so pripravljeni na vse. Čete so dospele iz Madrida, Saragosse, Burgosa in Valladolida. Vojaštvo preganja v večjih oddelkih Karliste. Baje se proklje nad posameznimi pokrajini obsešno stanje. Karlisti zagotavljajo, da ni s tem gibanjem Don Karlos v nobeni zvezi, česar ne verjame nihče. Pred Barcelono je prišla bojna ladija. Bedna Španija ne bo prej mirna, dokler ne izvrši vlada radikalnih gospodarskih reform!

Vojna v Južni Afriki.

Buri so raztegnili svojo malo vojno sedaj tudi na angleško ozemlje. V okolici Colesberga so se pojavili burski oddelki, ki so železniško progo pri Norvals-Pontu porušili. Tudi v Griguland West, nad Kim-

➔ Dalje v prilogi. ➔

berleyem in Oranjeriverjem so buraki od-
delki. Med tamošnjimi farmerji je nevarno
gibanje. Mogoče je, da se dvignejo Holandci
na Kapu. Steijn in Dewet kličeta tudi ne-
utralce pod orožje. Dewet ima nad 3000
mož, a vsak dan jih dobi nekaj novih. Od
16. do 23. oktobra so se med Bloemhofom
in Bothavillom vršili skoraj neprestano boji,
v katerih pa generala Hunter in Hamilton
nista dosegla nikakih uspehov. Roberts kar
molči o njih! Lord Methuen pri Buffels-
hoecku, Douglas pri Zerstu in Errol pri
Maricoriverju ne morejo dalje. Angleži na-
ravnost strmé, odkod se jemlje toliko šte-
vilo Burov. Železniška proga pri Venters-
burgu (Road St.) je bila porušena 16 dni
(od 15.—31. oktobra) in garnizije v Trans-
vaalu bile so ves čas brez dovoza. V Jo-
hannesburgu in Pretoriji vlada strašna dra-
ginja. Lakota je skoro neizogibna. Ladysmith
je tudi ob brzobjavno zvezo. Dne 29. oktobra
so Buri zgrabili posadko pri Kaalfonteinu
(med Pretorijo in Johannesburgom) ter se
polastili orožja in streljiva. Dne 28. oktobra
pa je 150 mož zgrabilo blizu Geneve an-
gleško posadko ter ujeli 90 mož. Nato so
Buri zajeli še vlak, ki je prišel iz Cap-
stadta, ga oplenili in zažgali. Baje pa je
nato dospel oklopni vlak ter Bure razgal.
Tudi na raznih drugih krajih so se vršile
večje ali manjše praske. Povsod nastopajo
Buri smelo in uspešno. Angleži so zasedli
mnogo preobširno ozemlje, da bi ga mogli
brantiti. Roberts ima zategadelj še premalo
vojaštva. Sedaj se začneja deževno vreme,
ki bo oteževalo Angležem itak skrajno slabi
polažaj. Ako bi se dvignili Holandci na
Kapu, bi bili Angleži vzlic vsem zmagam
končno vendarle premagani.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. novembra.

— Osebnosti. Višji davčni nad-
zornik g. dr. Ivan Ponebšek v Postojni
je premeščen v Novo mesto, davčni nad-
zornik g. Valentin Žun iz Litije v Čr-
nomelj in davčni nadzornik g. Fran Ger-
stenmeyer iz Črnomlja v Postojno. —
Finančni konceptni praktikant g. Robert
Kermavner je imenovan finančnim kon-
cipistom.

— Tolovajstvo v Gočah na Vipav-
skem, ki smo je predvčeršnjim in včeraj
temeljito pojasnili, je razburilo vso deželo,
in če pristojna oblastva ne poskrbe hitrega
in najstrožjega zadoščenja, se lahko
zgode taki izgredi tudi drugod. Kadar je
ljudstvo razburjeno, tedaj ne ugiba dolgo
in tolovajski izgredi v Gočah, ki so se vršili
pod duhovniškim vodstvom, so raz-
burili tudi najmiroljubnejše ljudi. Hitro in
najstrožje zadoščenje je potrebno v javnem
interesu, to zahteva javna morala,
zakaj le tako se doseže, da se izgredi ne
primerijo tudi kje drugje. Stvar sama je
jasna kakor beli dan. Opraviti imamo s
komplotom, pri katerem je tudi eksmi-
sionar Ferjančič udeležen. O njegovi
krivdi ni nobenega dvoma več, zlasti ne po
njegovi vizitnici, ki smo jo včeraj objavili.
Mi čisto nič ne dvomimo o popolni nepri-
stranosti vipavskega kazenskega sodnika,
vendar se nam dozdeva, da bi bilo umestno,
poslati posebnega sodnega komi-
sarja na lice mesta, zlasti ker se
ni aretiral eksmisionar Ferjančič. Vse
namreč kaže, da je Ferjančič moralni
provzročitelj tolovajskega napada in njegovo
včeraj pojasneno prizadevanje, potlačiti celo
afeto, svedoči, da bo mož poskusil vse, samo
da se reši. Nevarnost kolizije je
očitna, je tako evidentna, da že bolj ni
mogoče. Če skuša duhovnik Ferjančič svoje
nasprotnike ujeti, da bi mu pomagali iz za-
drege, bo skušal tudi na priče upli-
vati. Žalostna resnica je, da priče rade
po krivem prisežejo, če s tem ka-
kemu duhovniku pomorejo. Lahko se
reče, da klerikalci, kadar se gre za kacega
duhovnika, navadno pod prisego krivo pri-
čajo. Doživeli smo že več slučajev, da so
duhovniki naučili ljudi, kako naj pod pri-
sego lažejo. Prav radi tega je dejstvo, da
se eksmisionar Ferjančič še ni zaprl, da ima
čas, pogajati se z napadenci in priliko, vpli-
vati tudi na priče, vse občinstvo je osupnilo.
V interesu javne morale bi bilo, da se Fer-
jančič radi nevarnosti kolizije in nevarnosti
ubega nemudoma zapre, posebno ker bi se
s tem dejanjsko pokazalo, da se hoče brez
ozira na posamezne osebe in njih stan-
jvdrževati javni red in mir. In takega de-
janjskega dokaza je zlasti duhovščina po-

trebna, ki ne pozna v agitaciji nobene meje.
Tolovajstvo, ki se je pod duhovniškimi vod-
stvom vpriporilo v Gočah, ni prvo nasilstvo,
ki se je za časa volitev zgodilo. Ni še po-
sebno dolgo, kar so klerikalci v Vrabčah na
Vipavskem iz političnega sovraštva skoro
ubili necega našega somišljenika. Napadalec
je zadela zaslužena kazen, njih duhovnik
Jernej Primožič pa je prišel na boljše faro.
Ako bi javnost ne dobila hitrega in naj-
strožjega zadoščenja za tolovajstvo v Go-
čah, se je bati, da bi se delali napadni
sklepi, in potem se lahko zgodi, da ne bodo
samo klerikalci naskakovali liberalnih hiš,
ampak da bodo tudi liberalci naskočili kak
farovž, in kakemu duhovniku posvetili
tako, kakor so Ferjančičevi podrepani v
Gočah posvetili liberalcem. Pritisk provzroči
vedno odpor. Taka nesreča se mora seveda
na vsak način odvrti, ali v to ne zadošča,
da samo naši somišljeniki pomirjevalno vpli-
vajo na ljudstvo, ampak je tudi potrebno,
da postopajo poklicana oblastva z vso stro-
gostjo in brez ozira na stan posameznikov,
ki javni mir kale.

— „Rdeči prapor“, glasilo socialnih
demokratov, se je zdaj mej volitvami že
nekajkrat prav arogantno ob nas obregnil.
Mi nismo nikdar prikrivali, da so nam so-
cijalni demokrati bolj simpatični kakor
krščanski socialisti, in sicer zato, ker de-
lujejo na emancipacijo ljudstva od duhov-
niške prevlade, od duhovniškega gospod-
stva, v tem, ko žrtvujejo krščanski soci-
alisti svoje lastne stanovske in življenske
koristi stanovski koristi duhovščine, in
utrjajo duhovniško gospodstvo, ki je še
vsako ljudstvo in vsak dan spravilo v po-
gubo. S tem pa še nikakor ni rečeno, da se
strinjamo z vsem, kar je zapisano v soci-
jalnodemokratskem programu. V tem pro-
gramu je marsikaj pametnega in dobrega,
pa tudi marsikaj takega, česar narodna
napredna stranka ni in ne bo priznala.
Zlasti je popolnoma izključeno, da bi se
kdaj sprijaznili s končnimi ekonomičnimi
smotri socialne demokracije. Gospodje
okrog „Rdečega praporja“ vedo prav dobro,
kakšno stališče zavzemamo glede socialne
demokratskega programa in njih dosedanje
postopanje nam tudi kaže, da smo še dosti
prijazno o njem sodili. Ako nam zdaj na-
krat očitajo, da ne vemo, kakšen „mel-
špaj“ je nacionalna ekonomija, je to od
njihove strani samo smešno. Pred volit-
vami se bodo že še prepričali, da poznamo
ta „melšpaj“ prav natančno, in še neko-
liko bolje kakor tisti gospodje, ki zdaj s
tako ošabnostjo prikrivajo svojo revščino
in svojo odvisnost od dunajske komande.
Sicer pa bodi „Rdečemu praporju“ pove-
dano, da mi nismo nikdar beračili za soci-
jalnodemokratske glasove in tudi nikdar
ne bomo, da je torej popolnoma neumestno
bahanje, da se socialnim demokratom pri-
lizujemo. Delavcem smo resnični prijatelji
in se bomo v okviru našega programa
vedno zavzemali za njih korist, ne glede
na to kateri stranki pripadajo, pa naj bo
to že vseh „Rdečemu praporju“ ali ne.

— Kdo odločuje pri klerikalcih? Pri
vsaki pošteni stranki je navada, da se do-
ločijo kandidati porazumno z volilci. Pri
naših klerikalcih pa je drugače. „Dol. No-
vice“ pravijo: „Osrednji volilni odbor kat-
narodne stranke predlaga župnikom, da
se v kmetijskih občinah zopet postavijo
dosedanj poslanci kot kandidati.“ Torej
župniki odločajo, koga morajo kmetje
voliti. Lepi poštenjaki ti župniki, ki izbero
Vencajza, Šusteršiča ali Žitnika za kan-
didate.

— Vse za agitacijo. Klerikalci že
cerkve, ne propovedi, pastirska pisma in
brezštevilni listi več ne zadostujejo za agi-
tациjo zoper naš list. Zdaj prodajajo tudi
rokopise svojih člankov, da trgovci vanje
blago zavijajo, češ, ta ali oni vendar pre-
bere lično popisani papir. V rokah imamo
rokopis članka, ki ga je spisal kranjski
dekan Koblar, in ki je bil priobčen v
„Slov. Listu“. Dobil ga je nekdo pri nekem
klerikalnem trgovcu, ki mu je v ta rokopis
zavil kupljeno blago. To je vsekako najno-
vejši način, razširjati klerikalne ideje, ne
verujemo pa, če bodo dopisniki klerikalnih
listov zadovoljni, ako izvedo, da se njih
rokopisi po porabi prodajajo kot makula-
tura, v katero se zavija sir in klobase.

— Vse hočejo požreti. Klerikalci so
nenasitni. Kakor sestradani volkovi plasejo
na vsako kost, ki jo vidijo. Koliko so ljub-
ljanskim tiskarjem, knjigarjem in knjigo-
vezom že zaslužka odjedli, je znana stvar.

ki smo jo že večkrat pojasnili. Nekaj let
sem preže na Blaznikovo pratiko. Blazni-
kova tiskarna tiska sicer klerikalcem vse,
kar hočejo, celo razupiti revolverski „Slo-
venski List“, a vzlic temu bi tej tiskarni
radi še tisto revno pratiko odjedli. „Go-
spodarska zveza“ izda letos svojo pratiko,
s katero hoče Blaznikovi tiskarni požreti
nekaj grošev, ker jej ne zadostujejo ne bo-
gate državne podpore niti goljufije z umet-
nimi gnojili. In to zvezo klerikalci gospo-
darsko organiziranje in pospeševanje kmet-
skih koristi!

— Z gredic kranjskega dekana. Da-
nastni „Slovenski List“ je posebno jezen.
To glasilo omenjenega dekana in vseh prav-
nih naslednikov svetopisemskega Onana
danes kar besni. Še celo dr. Tavčarjevega
psa prekolne! In neka od vojakov odložena
dama, poznejša farovška ku-harica, po-
svetila je celo poglavje „Tavčarjevi Fani“!
Ti pobalini pač čutijo, da jim donesó bodoče
državnozbornske volitve marsikatero razočar-
ranje. Zategadelj se tudi kranjski Koblar ob-
naša kot pijan kmetijski fant, in kar gre
od njega je strup in gnojnica. Da ne pre-
tiravamo, poslušajte, kako piše „Slovenski
List“: „Še hudič bi se bil naveličal „Na-
rodovih“ svinjarij (ki pa so vse vzete iz
naših farovžev! Opomba stavca), liberalci
se ji ne; požirajo jih s slastjo, kakor pujski
svojo pičo s korita.“ „Take prismodarije
pošilja med svet glasilo naše inteli-
gence, in verna liberalna čreda zado-
voljno miga z ušesi.“ „Kar čveka „Narod“
se samo po sebi označuje kot impertinentna
laž, kot navadna lopovščina.“ In da se
tako ve, kaj je impertinentna laž in na-
vadna lopovščina se dostavlja: „Mi pa
smo dobili vest (prej kot ne od kranjskega
Koblarja, ki zatrjuje, da se je „Narodova
klika izrazila: Kaj nam mar Končnik, samo
da je liberalci!“ In takemu izreku nasproti
naj bi mi vlekli rokavico na svoje prste!

— Kaplan se je zgubil. V Škocijanu
na Dolenjskem šel je 24. oktobra t. l.
kaplan Bojanc spovedat zvečer necega
tunjskega pomočnika, ker je bil nevarno
zbolel. — Po spovedi je rekel kaplan, da
pride jutraj ob 8. uri z zadnjo popotnico
in bo potem bolnika obhajal. — Že pred
8. uro jutraj je bilo pred posteljo bolni-
kovo vze pripravljeno za sveto obhajilo.
Čakali so vsi že zelo nepotrpežljivo, celo
bolnik je vedno povpraševal, kedaj pridejo
„gospod“; hodili so gledat na prag, na
cesto, toda kaplana s zadnjo popotnico le
ni bilo. Slednjič se je to čakanje vendar
že vsem preneumno zdelo, ter gre jeden
po kaplana. Pa kaj čudo, kaplana ni nikjer!
Menda vendar ne, da bi se bil zgubil!
Iskali so, povpraševali in končno zvedeli,
da se je kaplan odpeljal v Novo mesto ali
vsaj v smeri proti Novemu mestu. Hitro
se je raznesla vest, da se je kaplan izgubil!
— Bolnik je okrevljal tudi brez zadnje po-
potnice, pravi pa, da okoli kaplana ne bo
več iskal zdravil za svojo dušo, da bi se
isti z njega norca delal! — Na bolnika je
kaplan pozabil; da bi pa pozabil iti v svojo
farško gostilno, kjer se cele noči razbija,
vpije in rjove, to pa se do sedaj še ni
zgodilo! Seveda, vera peša!

— Zavarovalni agent — na leci. Iz
Goč na Vipavskem nam pišejo: Naš eksje-
zuit Ferjančič ni samo agitator za kandi-
data Žitnika, ki ima poleg drugih predno-
stij tudi to, da zna, menda po lignorjanski
metodi, pod častno besedo dobro lagati,
nego bi rad bil tudi zavarovalni agent. Ko
se je minuli teden mudil tukaj uradnik
„Slavijs“, je kaplan Ferjančič v dveh pri-
digah — v soboto zvečer, ko je bila obli-
gatna „andoht“ in potem v nedeljo — pri-
digoval, naj ljudje „bukvice“ od te zava-
rovalnice raje nje mu prineso kakor pa
bi jih morda izročili rečenemu pooblaščenču
„Slavijs“. Rekel je celo da on vsacemu
prepove, da bi se dal zavarovati pri tej
zavarovalnici. Ljudje so se mu seveda
smejali. Mnogo njih pa je reklo, da osta-
nejo raje pri znani domači zavarovalnici,
kakor pa da bi se dali zavarovati pri
škofovi, ki ima svoj kapital samo na pa-
pirju. Sploh pa je čudno, da se naši „Go-
spodje“ toliko utikajo v tako posvetne
stvari, ko bi jim vendar moralo biti največ
ležeče na tem, da skrbijo za dušni blagor
svojih ovčic. Bogme, ako bode šlo tako
naprej, bodo naši popje napravili iz cerkve
prodajalnice, v katerih bodo prodajali molke
pipe in — „fovc“, da se bodo ložje klali
ljudje zapeljani od steklih popov, kakor je
naš Ferjančič, ki se vede kakor da je od

hudiča obseden!! Ali so ti gospodje res
pozabili, kaj je storil nekdanj Kristus v
tempelju, ko je našel v njem jednake
barantače?

— Volilni dovtip. Kakšen je razloček
mej katoliškim kandidatom Vencajzom
in mej katoliškim kandidatom Šusteršič-
čem? — Vencajz je že v življenju svet-
nik, Šusteršič bo pa šele na onem svetu,
pa še to ni gotovo.

— Memento mori slišal se je na
praznik Vseh Svetnikov v Šmartnem pri
Litiji. V farovžu najbližji gostilni sredi vasi
se je godlo in prepevalo cel dan, najhujše
med večernimi molitvami in pozneje, ko
so se ljudje vračali s pokopaišča. Godba
in divje vpitje razlegalo se je malo da ne
po celi vasi, ljudje so se ustavljali in zgra-
žali nad tem petjem, ki je trajalo skoraj
celo noč. Akoravno sta župan Cofek in
dekan Lavrenčič večkrat mimo šla in vse
slišala, ni se zmenil nihče za to, ker po-
divjani pijanci bili so vsi, od prvega do
zadnjega najhujši klerikalci. To torej je
tista klerikalna pobožnost in molitev, s
katero se rešijo trpeče duše iz vic, vse
seveda na podlagi dekana in Cofka. Le
tako dalje!

— Slovenskogledališče. Čl. abon-
tom na sedeže naznanja intendant drama-
tičnega društva, da se vrši jutrišnja večerna
operna predstava „Puščavnikov zvon-
ček“ kot predstava na nepar in ne kakor
je na gledaliških listih po pomoti, kot pred-
stava na „par“ označena, če prav je le-
tošnja tekoča 22. predstava. Vse popol-
danske in one večerne predstave, katere
so na plakatih kot predstave izven abo-
namenta označene, ne štejejo v število
70 aboniranih predstav. Vsled tega bodo
do prihodnje popoldanske predstave (18 t. m.)
vse predstave s tekočimi ravnimi šte-
vilkami za abonente veljale kot nepar-
predstave in narobe. Opera „Puščavnikov
zvonček“ poje se jutri zadnjikrat, ker mo-
rajo druge opere in novitete priti na vrsto.
Pričakovati je, da pridejo jutri zvečer vsi
oni prijatelji slovenskega gledališča, ki te
opere z glavno ulogo, izborno izvršena po
gospej Polakovi, še niso čuli, prisostvo-
vat tej ljubki, fini in vlezabavni operi. —
V torek igra se prvkrat vlezabavna burka
s petjem „Šivilja“.

— Iz c. kr. mestnega šolskega
sveta ljubljanskega. Redna seja dne 15. in 17.
oktobra t. l. se je vršila sledeče: Po pro-
glasitvi sklepčnosti poročal je zapisnikar
o reševanju tekočega gradiva izza zadnje
seje; poročilo se je vzelo pritrjevalno na
znanje. Poročilo c. kr. okrajnega šolskega
nadzornika profesorja Levca o stanju
slovenskih in slovenskonemških ljudskih
šol ljubljanskih v prošlem šolskem letu se
je soglasno odobrilo in se v tem smislu
predlaga c. kr. deželnemu šolskemu svetu.
Obenem se sklene izreči priznanje učitelj-
stvu omenjenih šol, ter poročevalcu za
njegov trud kot nadzorniku soglasna za-
hvala. Pritožba nekega učitelja zoper čas
odmerjenja službene starostne doklade se
s primernim poročilom predloži deželnemu
šolskemu svetu. Glede vprašanja c. kr. de-
želnega šolskega sveta o morebitni vpeljavi
kvalifikacijskih tabel za ljudske učitelje se
sklene, tako vpeljavo priporočati in sicer
naj bi imel vsak učitelj vpogled
v svojo kvalifikacijsko tabelo. Sprejme se osem konkretnih predlogov o
načinu kvalifikovanja. Želji „Ljubljanskega
učiteljskega društva“, naj bi odpadle po-
sebnne prošnje za petletnice, se ugodi. Po-
ročilo, kako da so vlagali šolski otroci pri-
hranke v poštno hranilnico, se vzame pri-
trjevalno na znanje. Posebni zaznamki pa
se ne bodo več predlagali, ker vse dotično
pride itak v tiskano letno poročilo vsake
šole. Neka prošnja na c. kr. naučno mi-
nistrstvo za spregledanje dokazil učne
vposobljenosti se iz razlogov ne more pri-
poročiti na višje mesto. Ker je med tem
postalo že kasno, prekine predsednik sejo
in se je ista nadaljevala dne 17. oktobra.
Tedaj je poročal c. kr. okrajni šolski nad-
zornik profesor Proft o stanju ljubljanskih
nemških ljudskih in meščanskih šol v pro-
šem šolskem letu. Poročilo se je soglasno
odobrilo in se v tem smislu predloži c. kr.
deželnemu šolskemu svetu. Nato so se re-
šile prošnje nekaterih strank, da bi se nji-
hovi otroci oprostil obveznega pouka v
slovenščini. Učiteljici Emi Raunaherjevi se
iz zdravstvenih razlogov dovoljuje šestte-
denski dopust. Član Maier predlaga končno
proračun tečaju za zdravljenje jeclajočih

otrok, katere je pripravljen brezplačno voditi. Proračun se bode predložil mestnemu magistratu, da izposluje potrebni kredit.

— Slovenska umetniška razstava. Sarajevska ilustrirana „Nada“ je prinesla v 21. številki začetek obširne študije o slovenski umetniški razstavi ter štiri slike s splošnim pogledom na razstavljene umetnine. Razen tega pa je prinesla še dve sliki dveh A. Repičevih kipov.

— Predavanje v „Mestnem domu“. Danes ob sedmih zvečer predaval bode g. dr. Ivan Robida v dvorani „Mestnega doma“ o alkoholizmu in njega posledicah, na kar cenjene čitatelje iznova opozarjamo.

— Pevsko društvo „Slavec“ priredi v nedeljo dne 11. t. m. v vrtnem salonu „Narodnega doma“ „Martinov večer“ s plesom. Svira meščanska godba. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. Natančen vspeled se objavi prihodnjič.

— V Kollmannovi izloži je razstavljena diploma, ki jo izroči gasilno društvo županu g. Hribarju. Lično diplomu je izdelal g. Vinko Novak.

— Za Prešernov spomenik. Narodna čitalnica v Kranju priredila je dne 16. septembra veselico v korist fondu za Prešernov spomenik v Ljubljani. Čisti dobiček veselice 600 kron pripisal se je od boru za nabiranje prispevkov, ki narodni čitalnici kranjske za njeno rodoljubno požrtvovalnost izrekla toplo zahvalo.

— Na Slapu pri Vipavi se je ustanovilo narodno-napredno bralno društvo.

— Iz Kamnika se nam piše: Naše orožništvo je pravi elitni kor ali orožniki so tudi ljudje iz mesa in od krvi ter zaslužijo, da bi se vsaj tu in tam mogli odihnuti od svoje težavne in odgovornosti polne službe. Na vseh svetnikov dan smo čuli iz naše orožniške vojašnice klice „Habt acht“, „fällt das Bajonett“, „laden“ — „ladet“. Iz tega smo sklepali, da so orožniki imeli vajo. Prihajaje iz cerkve so ljudje začudeni obstajali, češ, to je vendar preveč, ako morajo orožniki, ki imajo itak jako naporno službo, še na praznik eksercirati. Prav je, če se gleda na disciplino in na izurjenost, a prav bi tudi bilo, če bi se orožnikom včasih dala kaka prosta ura.

— Iz Novega mesta se nam poroča: V četrtek, dne 1. novembra tekal je po Novem mestu kakor tudi po Kandiji stekel pes, kateri je ogrizel več drugih psov, vsled česar se je v Novem mestu in okolici razglasil kontumac za tri mesece. Pes je ogrizel tudi nekaj deklet, med njimi tudi domačo hčer gosp. Receljna v Kandiji. Provzročil je precej strahu, posebno pa v Kandiji. Ljudje, kateri so bili v hiši, so bežali ter se niso upali pokončati psa: na to prišel je k sreči mimo hiše g. Vincenc Knafelc, diurnist okrajnega sodišča, ki je psa pokončal z vilami.

— Miška ukradla denar. V neki meščanski hiši v Radovljici je miš ukradla petak in desetak. Gospa je dela denar v škatljo in to pustila na mizi. Ko pride nazaj, ni bilo denarja več v škatljici. Hitro vpraša vse domače, če je kdo denar videl, a nihče ni vedel, kam je denar izginil. V tem začuje šum in vidi v luknji miško z denarjem. Ravno o pravem času je mogla še pristopiti in miški iz gobčka vzeti denar.

— Nesreča ali hudodelstvo. Dne 8. avgusta napotil se je 42 letni Janez Šobar iz Dolenjevasi pri Ribnici v Ameriko; v 8 dneh prišel je čez morje ter se je nameraval peljati v Tovor, a do danes ni še prišel tja, akoravno je brzojavil sorodnikom iz Nevjorka, da pride. Med Čikagom in St. Paulom so ga sopotniki pogrešali, klobuk, omot in koveček je pustil v kupeju. Sedaj pozvedujejo sorodniki pa zaman. Mogoče da ve kdo kaj bolj podrobno od sopotnikov, kateri so sedaj v Ameriki.

— Umrl je dne 28. oktobra pri sv. Bolfenku blizu Središča obče čislani, napredni slovenski kmet Tomo Kolarič v 57. letu svoje dobe. Pokojnik je bil več let občinski predstojnik in mnogoletni ud krajnega šolskega sveta pri sv. Bolfenku. Lahka mu zemljica!

— Pozne črešnje. Organist gospod Tomaž Plešić na Jančem nam je poslal zrele črešnje, ki so bile sedaj, začetkom novembra utrpane. Pač velika redkost!

— Zglaševanje strank, poslov ltd. Lastniki, oskrbniki, sekvistri in drugi upravni kake hiše morajo vsako stranko, ki se priseli v stanovanje, brez razlike na to, če ji je stanovanje pripuščeno brezplačno

ali za plačo, v 24 urah po preteku zakonitega priseljilnega in izseljilnega časa zglašiti pri mestnem magistratu. V istem času je naznaniti tudi izselitev stranke. Prestopke teh predpisov kaznuje o. kr. okrajno sodišče s kaznijo od 10 do 100 kron. Istotako bode pri sodišču kaznovan, kdor del svojega stanovanja prepusti podnajemnikom ali prenočevalcem in ni tega pri mestnem magistratu naznanil. V 24 urah se morajo zglašiti tudi posli vsake vrste, guvernanke, bone, domači učitelji. Odglaševanje se mora v istem roku izvršiti in zapade tudi vsak kazni, kdor tega ne stori.

— Nezgode. Vodnikov hlapec Jernej Tropar iz Sp. Šiške se je včeraj pri izkladanju polnih vinskih sodov ponesrečil. Dobil je levo roko pod sod, in ta mu je zdrobil dva prsta. Prepeljali so ga v deželno bolnico. — Včeraj zvečer je pri istem poslu ponesrečil Ivan Punčuh, hlapec pri Orolavlu Dolencu. On in Mikužev hlapec, Matija Gregorič, sta valila polne sode v Mikužovo klet. Punčuh je na stopnicah izpodrsnil in padel in sod se je zavalil na njegovo nogo in mu jo je strl. Ponesrečenca so prepeljali v deželno bolnico.

— V Ljubljano je hotel skočiti znani mestni berač Valentin Jeraj, ko ga je policaj na Sv. Jakoba nabrežji zaradi beračenja prijel.

— V Pasteurjev zavod na Dunaju sta se odpeljali včeraj v spremstvu dve deklici iz novomeškega okraja, kateri sta bili po steklem psu vgriznjeni.

— „Ljubljanska meščanska godba“ priredi jutri, v nedeljo, 4. t. m. dva koncerta v areni „Narodnega doma“. Prvi koncert od 1/3.—6. ure popoldne. Drugi koncert od 1/9.—12. ure zvečer. Vstopnina vsakrat 50 vinarjev. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

* Nova drama grofa Tolstega. Romanopisec Tolstoj je spisal novo dramo ter jo izročil gledališču v Moskvi, da jo vpripori. Ravnatelj, romanopisec in dramatik Nemirovič Dančenko oskrbi dramo najpopolnejšo vpriporitev. Tolstoj sam pa bo tudi zahajal k skušnjam.

* Pismo iz Južne Afrike. Neki angleški duhovnik, ki je v bolnišnici v Pietermaritzburgu v Natalu, je pisal 15. avgusta t. l. pismo, v katerem pravi med drugim: „Preprosti vojak, navadni podčastnik se smatra s ponosno ošabnostjo, da je zmagovalac nad vsem črnim delom zemlje in da bi ga moral ves svet občudovati in častiti. Šele nedavno mi je rekel neki bolnik, da pride po končani vojni z Buri vrsta na Francijo... Do 16. decembra t. l. smo imeli tu malo opravka. Potem pa se je začel žalostni čas. Prišli so kar v tisoči hnazaj z bojišča v bolnišnico. Strašne pa niso te majhne, čiste rane, katere povzroči puška Mauser, pač pa rane karteč, ki večkrat odtrgajo cele ude in velike kose mesa. Videl sem bolnika, katerega je zadelo osem mauserskih krogelj, štiri so mu prodrle prsi, in ena se je dotaknila njegovega srca ter mu ga premaknila za nekaj milimetrov. A glej čudo: vojak še živi. Seveda bo ostal malokrven. Krogelje skozi glavo in skozi možgane se ne smatrajo več za nevarne. Videl sem vsaj 40 mož, katerim so operirali zgornji del glave, a vsaj 1/3 jih je ozdravelo. Brezkončna vojna pa postaja Angležem vedno usodnejša, kajti angleški vojaki ne ljubijo male (guerilla) vojne ter so svojega posla že od srca siti. Polovica vojakov je oženjenih ter imajo žene in otroke, zato pa hočejo na vsak način domov.“ To pismo je bilo pisano sredi avgusta, — danes pa je že november, a konca vojne še ni videti!

* Iz velikomestja. Na Dunaju je zasedla policija 41letnega privatnika H. Kolbena in njegovo 33letno ženo Ernestino, ki sta delala kupčijo s tem, da sta prodajala dekleta. Kolben je lovil po ulicah mlada, nečimerna dekleta ter jih vodil k svoji ženi, češ, da ima izvrstno lepoto za obraz. Žena pa jih je nagovarjala, da so se prodajale kavalirjem in potnikom po dunajskih hotelih. Kolben je hodil z veliko zbirko slik od hotela do hotela, ter lovil moške za svoje žrtve. Skupiček pa je pridržal večinoma za se, dočim so dobila dekleta samo majhne svotice. Oba ničvredneža so zaprli.

* Srečala sta se po smrti. Samuel Horvath je bil v Budimpešti trgovec. Ker mu je šlo slabo, je izginil. Vse je mislilo, da se je usmrtil. Toda na Nemškem je našel Horvath boljšo srečo. Te dni pa je čital, da je umrl njegov glavni upnik. Misleč si, da se je tako dolgov iznebil, je prišel Horvath domov za nekaj dni. A glej, nekega dne sta se srečala dotični upnik in Horvath. Ker sta mislila, da sta oba že mrtva, sta se drug drugega tako prestrašila, da je upnik zbežal, Horvath pa se je od strahu onesvestil.

* Boj z blazno hčerjo. V blaznici v Budimpešti je bila v posebni sobi hči zdravnika dr. Geze Dalacske. Karlota je večkrat divjala, zato je imela svojo paznico. Te dni ponoči je postala zopet sila nemirna. Oče je hitel k njej, da ji da pomirljivih zdravil, a hči je planila nanj, ga vrgla kakor otroka na tla in ga skušala zadaviti. Zdravnika so komaj rešili. Karlota se je pomirila, in ko je bila zopet sama z očetom, ga je napadla iznova in ga zopet davila, in zopet so ga steška rešili. Ko so odprli okno, da bi blaznico pomiril zrak, je skočila na ulico in se pobila do smrti.

* Duševni proletarijat na Francoskem. Na Francoskem je 12—13.000 zdravnikov. Samo v Parizu jih je okoli 2.500. 1.200 zdravnikov zasluži manje kot 8.000 frankov. V Parizu je nadalje 3.000 odvetnikov. Le 200 jih zasluži nad 10.000 frankov. Sodni uradniki zaslužijo spočetka le 3—4.000 frankov. Največ duševnega proletarijata je v stanu učiteljev in odgojiteljev. Profesor na realki zasluži 2—3.000 frankov, na gimnaziji pa 3—5.000 frankov. Prvih je okoli 1.500, drugih okoli 1.800. Učiteljev in učiteljic je okoli 150.000. Plača znaša 1.000—1.500 frankov. Ravnatelji zaslužijo okoli 1.800—2.400 frankov. Inženjer zasluži poprečno 2—4.000 frankov. Tudi častništvu se godi slabo. Celototniki imajo plačo 3.800 frankov. Upravnih uradnikov je okoli 25.000. Plačo imajo najnižjo. Vsaj 15.000 trpi pomanjkanje. Med umetniki, pisatelji, slikarji, kiparji, glasbeniki, jih umerje v bedi v Parizu 4—5.000. Največji pisateljski zaslužek v Parizu na leto je 3—5.000 frankov.

* Pobožni roparji cerkev. V Perugii imajo senzacionalno sodno obravnavo. Župnik don Bartolomeo, cerkovnik, neki seminarist in neki trgovci v Perugii so več let ropali ondote cerkve. Ropala sta prav za prav le župnik in cerkovnik, drugi so pa ukradene stvari prodajali ali kupovali. V neki cerkvi je župnik igral na orgle zato, da bi se ne čul hrup, katerega je delal cerkovnik, ko je trgal in lomil po oltarjih. Ali pa je šel župnik k spovedi k dotičnemu duhovniku, med tem pa je cerkovnik pobiral z Marije zlatnino. Občinstvo je strašno razburjeno radi teh cerkvenih ropov.

* Smrtonosna zausnica. 22. t. m. je dal v Bozenu znani pretepač kožijaž Pavel Stufener 18letnemu gostilničarskemu slugi Fridolinu Freindametu tako zausnico, da je sluga padel nezavesten in uro kasneje umrl. Dobil je kľofuto brez najmanjšega povoda.

* Kaznovan sitnež. Na neki železnici sta potovala skupaj neki igralec in neki agent. Igralec se je hotel odpočiti ter je legel na klop, po nesreči pa je pri tem pomečkal tovarišev klobuk. Igralec se je opravičeval, toda agent je zahteval za klobuk 12 kron. Igralec mu jih je dal ter spravil klobuk. Tako sta bila zopet prijatelja. Na postaji pa, kjer sta izstopila, je zahteval agent klobuk nazaj, kajti deževalo je silno, agent pa ni hotel iti po dežju gologlav. Igralec ga je zavrnil, da je klobuk sedaj njegov, saj mu je plačal zanj 12 kron. Nato ga je začel agent prositi, naj klobuk vsaj zopet proda. Igralec je zahteval 16 kron. Po dolgem mešetarjenju se je agent udal in plačal za pomečkani klobuk 16 K. Tako je napravil igralec dobiček!

* Izgredi v Londonu. Zadnjega oktobra je dospelo v London par sto prostovoljcev iz Južne Afrike. Seveda se je nabralo ogromno radovednežev. Mnogi so vojaški kordon prodrli, in vojaštvo je več ljudi ranilo. Podrl se je tudi neki voz, s katerega so gledali prostovoljce. V nastali gneči je bilo 140 oseb ranjenih, 4 pa zmečkane. A tudi na drugih krajih so se primerile nezgode. V bolnišnice je bilo pripeklanih baje 2.000 ponesrečencev. 250 oseb so morali takoj operirati! Občinstvo se je vedlo sila surovo. Mnogi so pijanec in tolpe barab so napravile ponoči velike škandale. Več sto oseb je bilo areti-

ranih. Listi grajajo občinstvo, a konstatujejo ob enem, da so napravili prostovoljci najžalostnejši utisk.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ormož 3. oktobra. Vpisovanje v slovensko šolo ormoško je imelo nepričakovano dober uspeh. Ormož je dal velik kontingent.

Dunaj 3. novembra. „Slavische Correspondenz“ je priobčila prevod članka „Od dr. Kreka do Šusteršiča“, ki ga je priobčil „Slovenski Narod“. Tudi „Arbeiter-Zeitung“ prijavlja ta članek.

Dunaj 3. novembra. Krščanski socialisti bodo na mesto natakarka Mittermayerja v peti kuriji kandidirali princa Liechtensteina.

Dunaj 3. novembra. Cislitvanski in skupni ministri odpotujejo jutri v Pešto, kjer se bodo nadaljevale konference glede bosanskih železnic. „N. Fr. Pr.“ pravi, da je ta nova konferenca samo formaliteta, s katero naj se prikrije popolni poraz cislitvanske vlade v tej zadevi. V ponedeljek bo se konferenca vršila pod predsedstvom cesarja.

Trst 3. novembra. Mej Transvaalci, ki so došli v Trst s parobrodom „Styria“, se nahaja tudi višji transvaalski sodnik dr. Kock, ki hoče v Trstu počakati, da pride Krüger v Evropo. Kock pravi, da se vojskuje pod vodstvom generala Bothe še 20.000 Burov.

Pisek 3. novembra. Pri obravnavi proti Hilsnerju se je danes začelo zasliševanje zaradi umora Marije Klime. Zaslišani so bili stariši in sorodniki M. Klime.

Budimpešta 3. novembra. Razprava o poroki nadvojvode Frana Ferdinanda d'Este se nadaljuje. Danes sta govorila Göry in Horanszky.

Belgrad 3. novembra. Blagajnik narodne banke je pobegnil. Poneveril je 150.000 dinarjev.

Madrid 3. novembra. Policija je zasledila veliko karlistiško zaroto, ki je imela svoj sedež pri markiju Deralbu. Mnogo oseb je bilo aretiranih. V Kataloniji so zasledili cela skladišča orožja in streliva.

Bruselj 3. novembra. Transvaalski poslanik dr. Leyds in več drugih transvaalskih funkcionarjev pojde danes v Marziljo, da sprejmo Krügerja. V Marzilji bodo imeli posvetovanje glede diplomatskih korakov, ki se naj store v prid Transvaalu. Krügerju se vroči v Marzilji adresa s 250.000 podpisov.

London 3. novembra. Kar je vojaštva v Južni Afriki, ostane vse tam, ker se vojna uprava boji, da poskusijo Buri večji naskok na angleške pozicije.

Berolin 3. novembra. „Tagblatt“ poroča, da so Nemci na Kitajskem izvojevali večjo zmago.

Narodno gospodarstvo.

— Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani. Bilanca za mesec oktober 1900. Aktiva: Gotovina v blagajni 43.701 K 98 vin. Naloženi denar 636.391 K 60 vin. Posojila 2.313.480 K. Prehodni zneski 668 K. 50 vin. Inventar 963 K 50 vin. Zaostale obresti 31. decembra 1899. l. 23.944 K 06 vin. Vrednostne listine 4000 K. Passiva: Zadržni deleži 23.564 K. Rezervni zaklad 46.573 K 08 vin. Hranilne vloge 2.839.384 K 38 vin. Naprej plačane obresti 31. decembra 1899. l. 9038 K 36 vin. Pokojninski zaklad 1600 K. Denarni promet 7.480.665 K 21 vin. Upravno premoženje 3.023.149 K 29 vin.

— Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu oktobru 1900 vložilo je 383 strank 102.741 K 44 vin., dvignilo pa 209 strank 70.518 K 47 vin., 13 strankam izplačalo se je hipoteknih posojil 30.500 K. Stanje vlog 2.240.022 K 73 vin., stanje hipoteknih posojil 1.589.365 K 19 vin., denarni promet 251.939 K 76 vin.

— Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu oktobru 1900 je 168 strank vložilo 64.886 K 21 vin., 107 strank dvignilo 36.839 K 40 vin., 32 strankam se je izplačalo posojil 46.760 K, denarni promet 320.224 K 34 vin.

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito do-
voljenih državnih papirjev in srečk. —
Ponudbe na: Ludwig Österreich, VIII., Deutsche
gasse 8, Buda pest. (1787-10)

Išče se učenec

iz poštene hiše, ki je slovenskega in nem-
škega jezika zmožen in ki ima veselje učiti
se v usnjarski trgovini. (2558-2)
Več se izve pri Jakobu Pečovniku,
trgovcu z usnjem v Celovcu, Novi trg št. 4.

Uradno dovoljena (2259)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

priloga in namešča

službe iskajoče vsake vrste

(moške in ženske) za Ljubljano in drugod.

Potnina tukaj. Natančneje v pisarni.

V Senožcah na Notranjskem se
proda ali v najem dá pod ugodnimi pogoji

hiša

z gospodarskim poslopjem in dvoriščem,
njiva od hiše 200 metrov oddaljena, ki meri
1 oral, in solastninske pravice.

Hiša leži v sredini trga, je jako pri-
pravna za trgovino in gostilno, v kateri se
je ta obrt že nad 50 let izvrševala, in je
v jako dobrem stanu.

Polovica kupnine lahko ostane na po-
sestvu zastavno pravno zavarovana.

Natančneje pojasnila daje Fran Sbrizaj,
posestnik v Senožcah. (2255-2)

Za kašel in katar so

Kaiserjevi (2117-4)

prsní bonboni.

uspešno sredstvo, 2650 notarsko ove-
kar se pripoznava rovljenimi
spricvali.

Jedini dokaz za gotovo pomoč pri kašlju,
hrupavosti, kataru in zasliženju.

Zavoj 20 in 40 h pri Mr. Fr. Mardetschlae-
gerju v Ljubljani, v orlovi lekarni poleg
železnega mostu, pri Ubaldu pl. Trnkoczyju
in v dež. lekarni Milana Leusteka v Ljubljani.

Kufekejeva moka za otroke

od avstro-ogrskih, nemških itd. avtoritet priporočena
najbolja in najcenejša hrana za zdrave in na črevih bolne otroke
Dobiva se v lekarnah, droguerijah ter v tovarni R. KUFKE DUNAJ VI/2

Fave di morti! Štruce za Vseh svetih dan Hâches-pâstete

se dobivajo vedno sveže (2235-4)

v R. Kirbisch-a slaščičarni
Kongresni trg, v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 5 m po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee,
Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Du-
naj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj obojni
vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inmost,
čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob ne-
deljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m do-
poldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec,
Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m popoldne
obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lead Gastein, Zell
ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Gen. vo, Pariz;
čez Klein Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen,
Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare,
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v
Novo mesto in v Kočevje. Obojni vlaki: Ob 6. uri
54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj obojni vlak z Du-
naja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov,
Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Bu-
dejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m
dopoludne obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Kar-
lovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic,
Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha,
Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend Gasteina,
Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. Ob 4. uri
38 m popoldne obojni vlak z Dunaja Ljubna,
Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
— Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak z Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in
aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — Proga
iz Novega mesta in Kočevja. Obojni vlaki: Ob 8. uri
in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol.
v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m
popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljub-
ljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj,
ob 11. uri 8 m dopoludne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Štev. 34.064.

(2192-3)

Ustanove za realce.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem
izpraznjena so s pričetkom tekočega šol-
skega leta

tri mesta cesar Franc Jožef-
ove ustanove za realce po
100 kron na leto.

Do teh ustanov imajo pravico v Lju-
bljano pristojni ali, ko bi takih prosilcev
ne bilo, na Kranjskem sploh rojeni revni
dijaki, ki obiskujejo c. kr. višjo realko v
Ljubljani.

Prošnje za podelitev teh ustanov je
vlagati, s potrebnimi dokazili vred, do
20. novembra t. l. pri šolskem ravnateljstvu.

Mestni magistrat v Ljubljani
dne 17. oktobra 1900.

Nedosežene
v svoji lepoti in dobroti so
moje pristne švicarske
briljantno-črne-jeklene
savonet remon-
toarke, dvojne, po-
krite s 3 briljantno-
črno-jeklenimi po-
krovi, s prefinim
precizijskim gonilom
(triletna realna ga-
rancija), s patent. no-
tranjo uredbo kazal,
opelno-blesteče fon-
dant kazalo, obroč,
kazala, nastavek in
krona so pristno
double-zlato. Te
ure teko 36 ur in so vsled svoje elegantne iz-
delave splošno priljubljene in jih vsakdo po-
seben rad nosi. Cena z zavoječkom in usnjatim
etuijem samo gl. 6.—.

Briljantno-črne-jeklene damske ure odprte, jako
fino izdelane gl. 7.—. K uram primerne moške
in damske verižice iz double-zlata s priveski
gl. 1.50. — Razpošiljajo se le proti povzetju.
Neugajajoče se vzame nazaj in se denar vrne,
torej ni nobene rizike. (1977-6)

JOSIP SPIERING
Dunaj, I., Postgasse 2.
Velik ilustriran cenik o urah, verižicah in
prstanih i. t. d. brezplačno in franko.

Hišo z vrtom . . . cena 4000 gl.
Hišo sredi mesta „ 5000 „
Hišo s 14 sobami,
hlevom, vrtom
in velikim dvoriščem
poseben za veliko go-
stilno pripravno . . . „ 12000 „
priporoča posebno zaradi ugodnih plačilnih pogojev

Iv. N. Plautz 2165-3

kone. pisarna za prodajo posestev
Ljubljana, Rimska cesta 24.

Kdor ima na prodaj deželni pridelkov

kakor: (1800-24)

fižol, krompir i. t. d.

naj se obrne zaupno na podpisane, kateri pre-
jema blago v komisijon in posreduje prodajo
vsakršnega blaga proti primerni odškodnini.

Alojzij Grebenc

v Trstu

ulica Torrente št. 30, 32,
pooblaščen javna tehtnica in trgovina
s prašiči in domačimi pridelki.

Mladenč, 26 let star, po-
sestnik 15-20 tisoč vrednega
premoženja, išče prijaznega zna-
nja s pridno gospico ali mlado
vdovo brez otrok, ki bi imela
5-10 tisoč premoženja v surho
dosega dobička pri velikem pod-
jetju zraven največjega mesta v
Primorju. Dota se zavaruje na
prvem mestu. (2251-2)
Oglaš, če le mogoče s sliko,
naj se dopošljejo upravištvu
„Slovenskega Naroda“ pod:
„Tajnost zajamčena“.

Otvoritev nove restavracije.

Zahvaljujoč se svojim dosedanjim čestitim gostom, ki so mi s svojim obiskom
izkazovali zaupanje kot dolgoletnemu gostilničarju v Kopitarjevih ulicah, in ostalemu
slavnemu občinstvu, naznanjam uljudno, da bom (2271-1)

jutri v nedeljo, 4. novembra

otvoril svojo novo, izborno urejeno restavracijo na
svojem lastnem posestvu v bivši

Sevnikovi graščini (Rosenbüchel)

pod Rožnikom.

Zagotavljam, da mi bode, kakor doslej prva skrb postreči p. n. gostom z naj-
izbornejšim nepokvarjenim dolenskim, štajerskim, črnim istrijskim in goriškim
vinom. Točil bodem sveže, najfinije Kosterjevo, plzensko pivo, vzorno bom postregel
z izborno črno in belo kavo, čajem, čokolado itd. ter s pristno domačo žgano pljačo.
Vsestranskim zahtevam bode služila tudi moja izborna urejena kuhinja, ki bode
postrezala z najkusejšimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Zagotavljajoč točno in hitro postrežbo, prosim mnogobrojnega obiska ter
bilježim z odličnim spoštovanjem

Franč Čonček
restavrater.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno
razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne šte-
vilke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v
založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do
XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gl.
„Ljubljanski Zvon“, letniki II, III, V, VI,
broširan à 3 gl., vezan v Bonačeve platnice
à 4 gl. 20 kr.; — letniki VII in VIII,
broširan à 4 gl., vezan v Bonačeve platnice
à 5 gl. 20 kr.;
— letniki od IX do XVIII, broširan à 4 gl.
60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gl.
20 kr.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“
po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, ve-
zan à 3 gl.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan
à 2 gl. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan
à 50 kr.
Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. à
50 kr.
A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
Po znižani cenil priporočam: Fran Kočbek,
Pregovoril, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj
samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse do-
mače in tuje časnike ter knjige.

I. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.

Ustanov-
ljeno **Brata Eberl** leta 1842.

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv.
južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnezev
na drobno in na debelo.

Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.

— Zaloga —

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, sli-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove podo, karbolilneja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo,
najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje
sebnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v na-
jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi
kot priznana realno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

šivalni stroji po najnižjih cenah.
Bielkile in v to stroko spadajoča popra-
vila izvršuje dobro in ceno. 46
Vnanja naročila se točno izvršé.

Perilo za gospode
najboljše blago in najnovejšo

kravate

prodaja 46

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 46
jopic in plaščev
za gospe,
nepremočljivih
havelokov itd.
Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
uajnizjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Ruske, angleške in avstrijske

galoše

iz prvih tovarn.

Najnovejše v

kožuhovini

priporoča 46

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg.

Oskrbnik

za graščinsko posestvo Branek pri Ljutomeru se išče. Plača 1000 K, prosto stanovanje in naturalia. Prednost imajo tisti, ki so zmožni slovenščine in italijanščine. — Ponudbe pošiljati je g.

dru. Rosina v Ljutomeru. (2230—2)

Kataralis.

Te prsne pastile se priporočajo po svojem izbornem in naglem učinku kot najboljša varstveno in olajšujoča sredstvo pri kašlju, hripavosti in kataris prav same po sebi, imajo torej prednost pred vsemi drugimi jednaki sredstvi. Kataralis pastile imajo dober okus in ne vplivajo v nobenem oziru škodljivo na želodec, kakor se to večkrat zgodi pri enostanih izdelkih.

Dobivajo se po 50 vin. veliki zavoji v Ljubljani pri lekarnarjih M. Leustek-u in Ubaldin pl. Trnkoczy-ju. (1931—2)

Cene brez konkurence!

Zanesljivo pristna črna in bela

vina

iz istrskih in dalmatinskih vinogradov priporoča

G. Zalaznik v Pulju (Pola). (2208—3)

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo z golj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. Dobiva se edino le v (2116—4)

A. HIRSCHBERG-a

Ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znezek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaz Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Pariška svetovna razstava 1900.

Internacionalna jury je priznala

izvirnim SINGER strojem

GRAND PRIX

najvišje darilo razstave.

(2107—4)

Singer Co. deln. družba za šivalne stroje, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

Tovarna ustanovljena l. 1870.

Anton Sodja, puškar

v Borovljah (Ferlach) Koroško

priporoča puške in revolverje iz svoje zaloge in tovarne, izdelane po najnovejših sistemih iz najboljšega blaga in z gotovim strelom.

Specialitete: Trocevne puške prav lahke, 2 kg 80 dkg tehtajoče. Za vsako delo sem vreden porok sam. Puške so c. kr. uradno preizkušene.

Prevzamem vsako popravilo in predelovanje, narejam nova kopitšča ter izvršujem vse hitro in po najnižjih cenah.

Cenike dopošiljam slovenske ali nemške brezplačno in franko. (1963—7)

CHOCOLAT 213 41
SUCHARD

Svetovna razstava 1900
GRAND PRIX

Najvišje odlikovanje.

Kwizdov
restitucijski fluid.

C. in kr. priv. voda za umivanje konj.
Cena steklenice K 2-80.

Že 40 let se rabi v dvornih konjarnicah, v večjih vojaških in civilnih hlevih za ojačanje pred in za okrepčanje po velikih porih, pri zvinjenjih, okorelosti kit i. t. d., vsposobila konja za izredna dela v trainingu. Pristen samo z gorenjo varstveno znamko se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah Avstro-Ogerske. — Glavna zaloga:

Franz Iv. Kwizda

c. in kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj

okrožni lekarnar v KORNEUBURGU pri Dunaju. I. (1363—6)

Elegantnih
damskih in * * *
dekliških klobukov

* največjo izber in najnižje cene *

ima (2058—5)

* * * **Paulina** * * *

Recknagel

* Mestni trg št. 3. *

Najboljša
desertna
in
medicinalna
vina

so iz
Grška vina
vinogradniške družbe
„ACHAIA“
v Patrasu.

Glavne znamke:

Mavrodaphne (rudeče in sladko)
Achajec (belo in ne sladko).

Glavni zastopnik:

C. J. Schrauth
Dunaj, IX., Frankgasse 4 b.

Zaloge v Ljubljani imajo: J. Buzolin, trgovec z delikatesami; Edm. Kavčić, trgovec; Alojzij Lilleg, trgovec; Jos. Mayer, lekarnar; Gabrijel Piccoli, lekarnar. (2206—2)

Pri žlezah, škrofeljnih, angleških boleznih, kožnih izpuščajih, boleznih v vratu in na pljučih, starem kašlju, za slabotne, bledične otroke priporočam zdaj zopet zdravljenje z mojim priljubljenim, povsod znanim in od zdravnikov mnogo priporočenim (2106—3)

Lahusena jodoželeznatim

jetrnim tranom.

Po svojem jodoželeznatem pridevku najboljši in najboljše učinkujoči jetrni tran. Presaga na zdravilni moči vse jednake izdelke in novejša medikamente. Okus jako fin in mil, zato ga veliki in mali radi jemlje brez odpora in ga lahko prenašajo. Zadnje leto se je porabilo 50 000 steklenic, kar najbolje priča za dobrost in priljubljenost. Mnogo priznanj in zahval. Cena 3 krone. Zahteva naj se vedno jetrni tran iz lekarnice Lahusen v Bremah. Samo tedaj je pristen. Dobiva se vedno svež v Ljubljani v Orlovi lekarni, Jurčičev trg, nasproti železnega mostu in v deželni lekarni pri Mariji pomagaj, Reseljeva cesta pri mesarskem mostu.

Holandsko-ameriška proga
Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

8. nov. Amsterdam 2-00 popoldne.
15. nov. Statendam 7-30 dopoldne.
22. nov. Potsdam 1-30 popoldne.
29. nov. Spaarndam 6-00 popoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton, Potsdam 12.500 ton. (2062—5)

Cene v prvi kajiti od 360 K naprej iz prista-drugi kajiti od 216 K nišča III. razred 197 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10; za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A. Avstr. podružnice v Brnu, Inostu in Trstu.

Nogovice, obujke, jopice, spodnje kikle itd. itd. iz prima vrste preje, ovčje volne in flora, kakor tudi otroške obleke, plaščke, avbice, klobučke

ima **gotove** kakor tudi po meri naprodaj **samo** (2179—3)

Ana Haring

strojno pletenje in konfekcija za otroke.

Dvorski trg št. 1

nasproti „Narodne kavarne“, prej v Židovskih ulicah 8.

Posebno opozarjam svoje čestite odjemalce na moje nogovice lastnega izdelka, katere navzlic povišanih cen volne prodajam po starih navadnih cenah.

Pod Trančo št. 2.

46 Veliko zalogo

klobukov

priporoča J. Soklič.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati. 46

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trinovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne **sode**

po najnižjih cenah. 46

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Svilnato blago

največja izber in najnovejša črna in barvasto, za cele obleke in bluze

priporoča 46

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

46 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo valic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Ign. Fasching-a vdove

46 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo **štedilnih ognjišč**

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po cenl. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Proti malokrvnosti

Železnato vino
lekarnarja
G. Piccoli v Ljubljani
dvor. založnika Njeg. Svetosti papeže

Ima v sebi **90krat več železa**

kakor druga po reklami nezasluzno sloveča china-železnata vina, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino.

III. (1368-13)

Vsled tega na vee jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabele osebah, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in bolehalih otrocih. Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Vnanja naročila proti povzetju.

Opeka vseh vrst!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznati, da sem v svojo

opekarno
uvedel delovanje

s parno silo
in da izdelujem vsakovrstno

opeko za stavbe,
zarezo opeko (Strangfalzziegel),
stisnjeno strešno opeko (Dachpressriegel) itd. itd.

Za trdnost opeke zoper vremenske vplive prevzemam posebno jamstvo.

Priporočam svoje izdelke vsem gg. stavbenikom in drugemu občinstvu, zagotavljam najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Ludovik Herzmann
opekarna s parno silo.
(1234-22)

Najboljše berilo in darilo
je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika“
ali izvir sreče

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olajati) (112-45)

ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri

Jožefu Valenčiču na Dunaju
III. Bez., Steingasse Nro. 9, I. Stock, Thür 10.

Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Antonio Ferlan
di Giorgio
v Rovinju (v Istriji)
zaloga vin lastnega pridelka

terana, belega vina, belega moškata, rudečka-stega vina rudečega in vina. (2254-1)

Na zahtevo se razpošiljajo vzorci in ceniki.

Naznanilo.

Usojam se, čestitemu p. n. občinstvu najljubše naznanjati, da sem ravnokar sprejel

nove kratke klavirje in pianine.

Prelgrani klavirji, brez hib, od 60 gld. naprej, kakor tudi čisto novi kratki klavirji in pianine od 280 gld. naprej.

Klavirji se vedno izposojajo. Tudi se priporočam za ubiranje in za poprave.

Ferd. Dragatin
ubiralec klavirjev filharmonične družbe in zaprisežen cenitelj o. kr. okr. sodišča v Ljubljani
Florijanske ulice šte. 50.
(2236-1)

Hôtel Graiser
Ljubljana, Dunajska cesta

novozgrajen, z vsem novodobnim komfortom opremljen, znana dobra kuhinja in pijača, v bližini c. kr. drž. in juž. kolodvora.

Pri vsakem vlaklu sluga.

Nizke cene. (2190-3)

Hlev je na razpolago.

A. Schmoliner, hotelier
bivši vratar hotela „Pri slonu“.

Velika vojaško-invalidska loterija v zlatu in srebru.

Žrebanje že v soboto!

Glavni dobitok **60.000 kron.**
v gotovem denarju 20%, manj. (2051-13)

Invalidske srečke à 1 krono
priporoča: **J. C. MAYER v Ljubljani.**

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno.**

Priporočila in spričevala
raznih uradov in najslovičnejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (1298-18)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

„Andropogon“

je najboljši, vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zjamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasi lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. (2011-6)

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

✱ Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. ✱
Glavna razpošiljatev pri iznajditelju:

P. Herrmann
Zgornja Poljskava.
Preprodajalci popust.

Zaloga v Ljubljani pri g. Vaso Petrič-u in Edv. Mahr-u ter pri Albinu Rant-u v Kranji.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolent čreveljsko črnilo
za svetla obutala samo (1139-22)

Fernolent crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povesodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolent.**

Štajerski LODEN

Najmodernejše in najboljše kvalitete

SUKNENEGA BLAGA
za moške obleke (1888-15)

Največja zaloga raznega blaga za **ZIMSKE SUKNJE**

Črno in modro tkano blago (Kammgarne), ševlot od K 3.— naprej.

Vzorci stroškov prosti.

Oddelek za sukno firme **KASTNER & ÖHLER, GRADEC.**

Puškar F. Kaiser

75 gld. trocevka. 75 gld. trocevka. 75 gld. trocevka. 75 gld. trocevka.

priporoča za lovsko sezono in dobavlja vse potrebne lovske utenzilije v največji izbiri. (1709-11)

Trgovina z železnino
Val. Golob
Andr. Druškoviča naslednik v Ljubljani

Mestni trg št. 10

priporoča in opozarja čast. duhovščino in slavno občinstvo na bogato izber pristno pozlačenih in najfinejših izdelanih **nagrobnihih križev** po nizki ceni.

Vnanja naročila izvršujejo se točno. — Ceniki na zahtevo brezplačno. 46

Prej **Alojzij Erjavec** J. Zor
črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnjaji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečistiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvalo, ter razne potrebščine za to obrt. 46

Mero se shranjujejo. — Vnanjim naročilom naj se pridene vzorec.

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 46

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. 46

Josip Oblak
umetni in galanterijski strugar
Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiske kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 46

Pekarija in slastičarna
Jakob Zalaznik
Stari trg št. 21.

Podružnici:
Jurčičev trg 3. Vegove ulice 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-Zwieback), kakor tudi

ržen kruh
hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slastičarnici postrežam z najfinejšim naslednim pecivom in s finimi pristnimi likirji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napolnjene. 46

Priporočam slavnemu občinstvu svojo veliko in bogato zalogo različne zlatnine in srebrnine, posebno priporočam prave fine švicarske žepne ure, srebrne, zlate in nikelnaste po jako nizkih cenah.

☛ Za vsako uro jamčim jedno leto. ☛
Poleg tega priporočam fine zanesljive šivalne stroje iz najboljših in izkušenih tovarn s 5letnim jamstvom

FRANC ČUDEN, urar v Ljubljani na Glavnem trgu šte. 25, nasproti rotovža.

Gramofon. Najboljši in najglasnejši iznajden glasbeni aparat, kateri svira popolnoma čisto in razločno osobito glasovir, petje in godbo. Izvrstna zabava za vsacega, priporočljivi so avtomatični posebno za gostilničarje in kavarnarje. (123-85)
Cena 65 gld.; avtomatičnega 120 gld.
* Interesenti se lahko prepričajo in ogledajo avtomat v moji prodajalnici. *

Šivalne stroje

raznih vrst

od najjednostavnejše in do najfinejše izvršbe prodaja od 35 gld. naprej proti 5letnemu jamstvu

(2121-4) **R. Müller**
mehanik.

Židovske ulice 8. Židovske ulice 8.

Moderce
najnovejše fačone,
najboljši izdelek
priporočila 45
Alojz Persch
Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih
klobukov in čepic
perila, kravat itd. 45
po najnižjih cenah.

Graščina v Brežicah ima še večjo množino prav dobrega vina iz Sromeljskih goric

po ugodni ceni na prodaj. (2214-3)
Za pristnost vina se jamči. Odda se v večji in manjši množini.

Ivan Jax
Ljubljana, Dunajska cesta 13.
Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in velocipedov. 45
Najnižje cene. 45
Cenik zastoj in franko.

Spitalske ulice št. 7, I. nadstr. Zobozdravniški in zobotehniški atelije.

Ordinacija od 9. ure do 6. ure, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Zobozdravnik Med. Dr. Rado Frlan

špecialist za zlate plombe

naznanja p. n. občinstvu, da si je nabavil električno pripravo za vliivanje porcelanastih plomb, katere se delajo popolnoma jednake zobem, tako, da jih ni možno izpoznati.

V njegovem ateliju se izdelujejo posamični zobje vsake vrste, zlate krone in spon, zobovja iz zlata, kavčuka, aluminija, celuloide in eina. (1765-10)

Opomba: Zlate in porcelanaste plombe, kakor tudi vse operacije v ustih izdeluje zobozdravnik dr. R. Frlan sam, ne pa znabiti kak tehnik.

Gostilna „pri Cenkarju“.
Pristni prosekar in bržanka
liter po 52 kr. — Istrijansko novo po 40 kr. — Dobra stara vina po 36, 40, 48, 56 kr. liter.
☛ Čez ulico liter 4 kr. ceneje. ☛
☛ Vsako soboto in nedeljo ☛ **klobase**
jetrne, krvave, rižove, mesene frišne in preka-jene iz najboljšega prešičevega mesa domačega izdelka!
Priporočila se s spoštovanjem
(2247-1) **Franc Slatnar**
gostilničar.

Slavnemu p. n. občinstvu se uljudno naznanja, da se prične v soboto, dne 3. listopada t. l. v Prešernovih ulicah št. 1, v Friš-ovi palači velika prodaja blaga

in sicer pride na prodaj:

velika partija sukna, med tem angleško in brnsko sukno in blago za haveloke;

velika partija raznega volnenega blaga za dame in barvanega barchenta meter od 15 kr. naprej;

velika partija Smyrna preprog (teplihov) vsake velikosti, kakor preproge za pred postelje in za na stene. Preproge 2 metra široke in 3 metre dolge po 5 gld. 90 kr.;

velika partija svilnatnega blaga, med tem najnovejši vzorci Taft svile meter po 95 kr.;

velika partija modercev, približno 500 komadov iz neke konkurzne mase od 30 kr. višje. (2250-3)

☛ Vrh tega še nekaj izvanredno cenih partij raznega blaga. ☛

Ker se bode omenjeno blago po izvanredno nizkih cenah prodajalo, je upati, da se izbera v kratkem zmanjša, in je tedaj priporočljivo, da se vsakdo, kdor želi to ugodno priliko uporabiti, pravočasno z nakupom preskrbi.

Založena 1847. Založena 1847.

**Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS**
v Ljubljani 46

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporočila po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Naznanilo.
Slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da zopet prevzamem s 1. novembrom t. l. na novo urejeno
gostilno „Miramar“
na Starem trgu v Miličevi hiši št. 19.
Postregel bodem s pristnim belim in rudečim vinom, kakor tudi s finim črnim istrijancem in s Steinfeldskim marenim pivom ter z izborno kuhinjo.
☛ Vsak petek ukusno pripravljene sveže morske ribe različnih vrst. ☛
Za točno in ceno potrebo in za pristnost jamčim ter se za mnogobrojen obisk uljudno priporočam udani
(2242-2) **Ivan Tosti**, gostilničar.

Na najvišje povelje Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva.
XXI. c. kr. državna loterija
za skupne vojaške dobrodelne namene.
Ta denarna loterija
edna v Avstriji zakonito dovoljena
ima 18.122 dobitkov v gotovem denarji v skupnem znesku 418.640 kron.
Glavni dobitok znaša:
200.000 kron v gotovini.
Za izplačanje jamči c. kr. loterijski dohodni urad.
Žrebanje bode nepreklicno 13. decembra 1900.
☛ Srečka velja 4 krone. ☛
Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaji, I. Riemergasse 7, v lotokolekturah, tobačnih trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železničnih uradih, v menjalnicah itd.; načrti igranja za kupovalce srečk brezplačno.
Srečke se pošiljajo poštne prosto.
C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodnih uradov.
(2252-1) Oddelek državnih loterij.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalarjeva ulica št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, stotavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkvalitet-
nejših pogojih. (1877—43)

Posejila na vrednostne papirje proti nizkim
obrestim.
Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem izrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
na vložne knjižice, na tekoči račun in na giro-
konto s 4%, obrestovanjem od dne vloge do
dne vzdiga.
Escompt menjic najkvalitetnejše.
Borzna naročila.

Odda se takoj v najem mesnico

dobro vpeljano in več let poslujočo v št. Petru
na Notranjskem pod ugodnimi pogoji. K
mesnici pripada klavnicca z vodnjakom,
ledenica in drugi za ta obrt potrebni prostori.
Tudi dobi najemnik za se separirano stano-
vanje v hiši. (2266—1)
Natančnejša pojasnila daje Amalija La-
vrenčič v št. Petru na Notranjskem.

Radi selitve se prodaja na prostovoljni dražbi razna hišna oprava

„pri Virantu“ (2241—2)
dne 5. novembra t. l. ob 9. uri dopoldne.

Práško domače mazilo

iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

Je staro, najprej v Pragi rabljeno domače
zdravilo, katero ohrani rane čiste in va-
ruje vnetja in bolečine manjša ter hladi.
V puščah a 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr.
več. Razpusti se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gl. d. 1.58, se pošljejo
4/1 pušice, ali za gl. d. 1.68 6/2 pušic, ali
za gl. d. 2.30 6/1 pušic, ali za gl. d. 2.48 9/2
pušic franco na vse postaje avstro-ogrske
monarhije.

Vsi deli embalaže
imajo zraven sto-
ječo zakonito de-
ponovano varst-
veno znamko.

Glavna zaloga:

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekar-
jih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
detschláger, J. Mayr. (1742-5)

Slavnoznan Kulmbaško krepkostno pivo

pasterizovano v steklenicah
se dobiva v prodajalni (2023—20)

Edmund Kavčič
Prešernove ulice, nasproti glavne pošte.

Vrtnarica

izučena v slovenskem in nemškem jeziku,
s skušnjo v nemškem jeziku,

išče službe kot vzgojiteljica.

Ponudbe pod „št. 18“ poste restante
Celje. (2253—2)

Orenstein & Koppel

Dunaj, I., Kantgasse 3.

Tovarne v Pragi in Budapešti za:

polske
gozdne
industrijske
rudniške

železnice

vsake tirne širakosti za

ročno
živalsko
lokomotivno
električno

obratovanje

zavorne gorske
vspinjalne
viseče
železnične

železnice

Naša tehnična pisarna projektuje in trasira
železniške naprave vsake vrste, pri-
klopne tise s premikalnicami in
vrtilnicami itd. — Izdelovalnica loko-
motiv, voz za tovore in osebe, gar-
ročnih voz, trebilnic itd. — Tovarna
za kolesne dele, kolesa, ležišča,
žebije in vijake.

Obširni katalogi in prevdarki cen brezplačno
in franco. (1494—8)

C. kr. priv.
zavarovalna družba
„Avstrijski Phönix“
na Dunaji.

Vplačana glavnica
K 6,000.000.—

Premijska in odškod-
ninska rezerva
K 2,500.000.—

Zavarovanje poslopij in vsako-
vrstnih premičnin proti po-
žarnim škodam.

C. kr. priv.
zavarovalna družba za življenje
„Avstrijski Phönix“
na Dunaji.

Vplačana glavnica . . . **K 2,400.000.—**

Premijska in odškodnin-
ska rezerva **K 25,940.000.—**

Zavarovalno stanje . . **K 112,000.000.—**

Premijski dohodki . . . **K 4,700.000.—**

Zavarovanje na človeško življenje za slučaj
doživetja in smrti, otroških dot in
starostnih rent.

„Providentia“
občna zavarovalna družba
na Dunaji.

Ustanovna glavnica
K 5,000.000.—

Uplačana glavnica
K 1,500.000.—

Zavarovanje proti telesnim ne-
zgodam, za slučaj smrti, stalne
invaliditete in začasne po-
škodbe. — Jamstveno zavaro-
vanje za kolesarje, posestnike konj,
tovarne in industrijska podjetja.

Stalne nizke premije in točno kulantno odškodovanje. (484—9)
Generalni zastop teh zavarovalnic v Ljubljani, Kongresni trg 17
Josip Prosenc. (novo uršulinsko poslopje).